

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXIX Ч. 1 Січень

1982

January No 1 Vol. XXXIX

Різдвяні бажання Головної Управи	1
У.Л. Коляда, щедрівка, давні звичаї	1
Три січневі дати Коляда. Бажання	2
О. Пичаківська. Декада української родини	4
Запис д-р Пелехович-Гайворонської. Новинка про д-р М. Хом'як	5
С. Вінценс. Поворот коляди	6
К. Яремчук. Наші коляди — старовинна народня творчість	6
Коляда в Україні. Коза, танечники та машкарники	7
Український Музей	8
У.Л. Мистець — А. Мадай	10
Н.Л.М. Рефлексії	12
Л. Дражевська. Побудова пам'ятника на могилі І. Косач Борисової	12
Вітаємо з днем народження	13
Молода піаністка Г. Бовкун	13
Тільки між нами і телефоном Л. Калинович	14
М. Голод. Для внученки Маріяни. Коляда	14
О-КА. Найкращий приятель Ната. Святкові картки і механізація	15
Г. Совачева. Кризь пориви життя	16
Вісті з Централі	18
Різдвяна українська ялинка у Вашингтоні	19
Вісті СФУЖО	20
Our Life	23
Наші градуантки. Лист до Редакції	28
Вишивка. Вечірня сукня.	29
Матушевська. Спостереження	29
Наше харчування. Х. Навроцька. Здоров'я і кури	30
О. Кузьмович. Знову побачимо "Українські страви"	30
Серед квітів і зелені. Наталка. Африканська фіялка	31
Посмертні згадки	32
Замість квітів	33, 36
Нашим малютам	34

ГОЛОВНА УПРАВА СУА РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "НАШОГО ЖИТТЯ"

108 Second Ave. Редактор Уляна Любович
New York, N. Y. 10003 Tel (212) 674-5508
Tel. (212) 533-4646

Директор Канцелярії Марта Данилюк

Український Музей — 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003, tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.
Редактор — Уляна Любович
Редакційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець,
"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.
Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

На обкладинці: фрагмент української різдвяної ялинки в "Національному Музеї Історії Америки" у Вашингтоні (78-ий Відд. СУА і Слава Геруляк)
Cover illustration: Portion of the Ukrainian Christmas tree exhibited at the National Museum of American History in Washington, D.C. (UNWLA Branch 78 and Slava Gerulak).

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

© Copyright 1981, Ukrainian National Women's League of America, Inc.
International Copyright Secured — All Rights Reserved
Made in U. S. A.

ГОЛОВНА УПРАВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова
Теодозія Савицька — 1-ша заступниця голови
Марія Томоруг — 2-га заступниця голови
Лідія Гладка — 3-тя заступниця голови
Наталія Даниленко — 4-та заступниця голови

— протоколярна секретарка

Марія Савчак — кореспонденційна секретарка
Розалія Полчі — англійська секретарка
Ольга Літello — касирка
Іванна Ратич — фінансова секретарка
Ольга Гнатейко — вільний член
Оксана М. Куйбіда — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Марія Крамарчук — організаційна
Оксана Ленець — культурно-освітня
Любов Волинець — музейно-мистецька
Ольга Гайдук — виховна
Анна Кравчук — суспільної опіки
Ірена Качанівська — касирка суспільної опіки стипендій
Ірена Чайківська — пресова
Ірена Куровицька — зв'язків у Нью-Йорку
Марта Федорів — зв'язків у Вашингтоні
Люїза Сакс — статутова

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова
Ірена Кіндрачук, Леся Гой — членки
Евгенія Новаківська
Ростислава Яхницька — заступниці

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ліда Колодчин — Дітройт
Наталія Даниленко — Філадельфія
Оксана Шурова — Нью Йорк
Іванна Мартинець — Північний Нью Йорк
Ліда Гладка — Нью Джерсі
Марія Почтар — Округа Огайо
Марія Семків — Чикаго
Марія Гиха — Нова Англія
Тетяна Дурбак — Південний Нью Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"

16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych

c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband

Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 21

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

СЛАВІТЕ ЙОГО!

ПОЧЕСНІЙ ГОЛОВІ СУА
ЛІДІЇ БУРАЧИНСЬКІЙ,
ПОЧЕСНИМ ЧЛЕНКАМ СУА,
ЧЛЕНКАМ СОЮЗУ УКРАЇНОК,
ЗЕМЛЯКАМ В УКРАЇНІ
У ТЮРМАХ, ТАБОРАХ, НА ЗАСЛАННІ,
ЗЕМЛЯКАМ У ШИРОКОМУ СВІТІ
ПОЗА РІДНОЮ ЗЕМЛЕЮ,
УСІМ ЛЮДЯМ ДОБРОЇ ВОЛІ,
ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

БАЖАЄ
ГОЛОВНА УПРАВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

"Рождество Господа Бога і Спаса Нашого Ісуса Христа".
Андрій Мадай — Дереворит. 1980

"The Birth of our Lord God and Savior Jesus Christ". Woodcut 1980.
By: Andriy Maday.

КОЛЯДА, ЩЕДРІВКА, ДАВНІ ЗВИЧАЇ — ВІЗИТІВКА НАШОЇ СТАРОВИННОЇ КУЛЬТУРИ

Поряд з розбудженням і поглибленням політичної свідомості нашого народу, а навіть з дисидентським рухом в Україні пов'язаний поворот до давніх звичаїв. Наче із дна скрині з давніми народними скарбами видобуваємо, прикриті предметами щоденного вжитку забуті звичаї. Здавалося б, коляда з традиційним вертепом його сценарієм, постатями кози, смерти, жида і інших (різних в окремих околицях чи областях України) не повинні мати нічого "небезпечно-го". Відновлення тих традицій — це вияв прив'язання до давнини, але це теж зацікавлення глибоким корінням нашої окремішності, відрубності. Хоч як модерна, державно-творча нація ми, може, й відносно "молоді", бо почали відновлення нашої політичної самобутності не так уже й давно, все ж наша культура, звичаї, наше національне обличчя, навіть державні традиції сягають у давнину. І тому пригадка, відновлення звичаїв, пов'язаних з окремими святами чи подіями родинного, громадського, релігійного характеру може стати небезпечною для тих, для кого наша окремішність небезпечна, хто старається її зрівняти, засипати.

Поворот коляди — це не тільки вияв нашого прив'язання до давнини, це намагання відновити нашу історичну пам'ять, плекати її.

Сягаючи у скарбницю давніх народніх звичаїв, пісень, словесности, стверджуємо їх незвичайну поетичність, глибину народньої мудрости, моралі, уяви.

В Україні відродження народніх традицій бувало переслідуване, його вважали інколи "політично" небезпечним. На дальших сторінках цього числа найдете декілька світлин із "повороту коляди" на вулицях Києва і Львова.

Хоч нам, що живемо поза рідною землею, нелегко сягати джерел давніх традицій та все таки їх знайти можна. Зате можемо їх з повною свободою та ще й із допомогою усіх модерних засобів комунікації плекати й поширювати.

Тож тепер у різдвяному часі хай прийде до нас коляда із зізвудою, а то й цілим вертепом, хай радісно звучить наша коляда. Шукаймо старовинних колядок і щедрівок, сповнених народнього дотепу, мудрости й поезії!

Весело святкуймо, веселімся, колядуймо і щедруймо!

У. Л.

ТРИ СІЧНЕВІ ДАТИ

22 січня 1918 р. на Софійській площі в Києві проголошено IV Універсал. Залунали слова, які начебто застигли на віки серед мурів Києва, готові в кожній хвилині залунати наново:

"Український Народ! Твоєю силою, волею, словом утворилася на українській землі свобідна Українська Народня Республіка. Од нині Українська Народня Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною, суверенною Державою Українського Народу".

А рік пізніше, у тій же золотoverxій столиці України, під грозою ворога, що наближався до неї, наступило проголошення **об'єднання** всіх українських земель, проголошення соборности, з'єднання цілого народу, де б він досі не жив.

Але є ще третя дата в січні, якої нам ніколи не забути. Це 29 січня — дата бою під Крутами, де 400 студентів своєю кров'ю начебто підписали, закріпили попередні дві декларації.

Просимо Тебе, Царю,
Просимо всі нині,
Даруй волю, щастя, долю
Нашій Неньці Україні...

ЧИ ДОМА, ДОМА, ПАН ГОСПОДАРЮ

Чи дома, дома, пан господарю,
До тебе!
Ой чи дозволиш защедрувати
У себе?
Чи дома, дома, пан мати газдине,
До тебе!
Ой чи дозволиш защедрувати
У себе?
Ой чий то плужок найранше іде.
Ой його!
Господаронька нашого,
Господаронька нашого!
Ой чий то садок найранше цвіте?
Ой його!
Господаронька нашого,
Господаронька нашого!
Ой чий же то двір і великий збір?
Ой його!
Ой чий же то двір, як божий весь мир?
Ой його!
Господаронька нашого!
Хліборобська коляда

З Різдвом Христовим і Новим Роком

вітаю і бажаю щастя
Головній Управі Союзу Українок Америки, його голові Іванні Рожанковській і секретарці Марії Савчак
1-му Відділові СУА, Нью-Йорк на руки голови Відділу Лідії Магун

17-му Відділові СУА, Маямі, його голові Ірині Ракуш і секретарці Соні Микитці і всьому членству

Стефа Абрагамовська

ІЗ СВІТЛИМ ПРАЗНИКОМ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
вітаємо Головну Управу Союзу Українок Америки, Округну Управу СУА, Відділи та усіх членок Союзу Українок Америки з їхніми родинами.

Пересилаємо їм наші найкращі побажання успіхів у громадському та особистому житті у Новому Році

Округна Управа СУА Нью-Йорк.

Утеча до Єгипту.
Графіка з України.
Escape to Egypt.
Graphic from Ukraine

Членам Редакційної Колегії та співробітникам,
дописувачам, читачам і прихильникам

бажає Веселих Свят і щастя у Новому Році
Редакція і Адміністрація "Нашого Життя"

Високошановному Панові Осипові Головацькому,
дружині і родині щиро дякую за поміч і
прихильність та бажаю щастя у Новому Році та
Веселих Свят!

Христос Родився!

Уляна Любович
редактор "Нашого Життя"

Високошановній і Дорогій Пані Ользі Трачук
дякую за безкорисну поміч особливо за рисунок
взорів, які виконує зі знанням і замилюванням. Пані
Олі та її рідним бажаю всього найкращого у Новому
Році! Веселих Свят!

Уляна Любович

З Різдвом Христовим і Новим Роком шлемо
наші щирі побажання Головнім та Окружній
Управам і всім членкам СУА. Пересилаємо 25.00
дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше
Життя".

89-ий Відділ СУА, Кергонксон

**З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ — БУДЬМО
ЗДОРОВІ!**

Щирі побажання Веселих Свят і Щасливого Нового
Року Головнім Управі СУА, Окружній Управі Нью
Йорк і всім Союзнякам

складає Управа і членки 64-го Відділу СУА,
Нью-Йорк

З пошаною і сердечністю згадую у святочний
час політв'язня **Оксану Попович** і в її імені складаю
даток 20 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ірина Чайківська

**ЖІНОЧА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРИ ХОС І У. Б.
КЛЮБИ В КУРІТИБІ — БРАЗІЛІЯ**

вітає Вас

З Різдвом Христовим і Новим Роком!
бажає всього добра

Титянна Бащин
голова

Ірина Мазепа
секретарка

**З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ ТА НОВИМ РОКОМ
ВІТАЄМО ПРОВІД І ЧЛЕНСТВО СОЮЗУ
УКРАЇНОК АМЕРИКИ —**

Марія і Володимир Заклинські,
"Діядем", Нью-Йорк, 140 Друга Авеню

**ВСІМ ВШ. ПАНЯМ ЧЛЕНКАМ СОЮЗУ
УКРАЇНОК
АМЕРИКИ Й ЇХНІМ РІДНИМ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
ТА
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає**

"АРКА" В НЬЮ-ЙОРКУ

ДЕКАДА УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ.

Разом з іншими народами світу і український народ має присвятити в цьому десятилітті 1981-1990 окрему увагу збереженню й зміцненню родини, як підставової клітини в національному організмі. Від цієї клітини залежить здоров'я, сила і майбутність кожного народу.

Поневолено Україна не може провести цієї корисної і необхідної акції свobodно. Окупант, на шляху винародовлення і русифікації, нищить українську родину. Комуністичний режим у великій мірі обмежує права батьків, виховання дітей проходить під наглядом держави.

Українська родина в країнах нашого поселення теж відчуває загальний тиск на її традиційні, моральні і суспільно-етичні вартості. Довкілля становить постійну небезпеку для її рідної мови, культури, прадідної релігії та почуття гордості — тих всіх вартостей, які є підставою здорового розвитку. Ми спостерігаємо щоденно, як тиск неукраїнського довкілля на молодь, що родилася поза межами України, відтягає її і відчужує від українського організованого життя. Він стає постійною загрозою для нашої культурної самобутності та національної ідентичності. Такий стан — це стан тривоги!

Протиставитися тому тискові одинцем — справа нелегка. Тут треба протиставити середовище середовищу. Встоятися проти тиску може тільки середовище із своїми власними вартостями, із своєю власною привабливою силою.

Не рідко зустрічаємося з засадничою помилкою батьків, які хотіли б, щоб їх діти продовжували будувати українські родини, але не посилають своїх дітей до рідних шкіл і організацій і не дають дітям цієї реальної підтримки, яку може дати тільки своє рідне середовище.

З причини нашого розсіяння, не завжди може наша молодь знайти собі українських життєвих партнерів. Та це не є аж таке лихо, щоб з ним не можна боротися, при сучасній розвиненій комунікації, в добу засобів масового зв'язку. Переконаймо нашу молодь, що користь з однорідних, немішаних подруж є очевидною для збереження української спільноти в країнах нашого поселення, вона продовжує її існування. Однорідне подружжя дає більші можливості для тривання його і родини. Цьому сприяє мовна, звичаєва, культурна, релігійна та інша спорідненість подружніх партнерів, що єднає їх більше, ніж мішаний подружній зв'язок.

В наших турботах за збереження свого рідного, задержання моральної сили, допоможе нам, коли будемо ставитися уважніше до наших обов'язків, традицій, до нашого історичного досвіду, в якому українська жінка — мама була опорою морального здоров'я народу і його рятівницею у фізичному й духовому значенні. Мама оберігала свій рід під час небезпек і випробувань скитальщини, вона заклала для нього міцні родинні гнізда в країнах поселення, своєю працею і зусиллями змагала, щоб вивести дітей у люди. В результаті ми маємо високий відсоток нашої молоді з вищою освітою.

З тривоگو і жалем відзначають сучасні американські соціологи, що мати в родині щораз більше відходить від своїх вікових функцій — опікунки домашнього огнища і виховниці дітей. Вона часто поза домом, на праці, а діти залишені на найманих людей.

Друге загрозливе явище, це масові розводи, які руйнують мільйони родинних клітин із страшними наслідками для дітей.

Ці проблеми існують і в нас та з ними необхідно нам боротися. В обличчі чинників економічного і побутового характеру, ми мусимо піднести авторитет і вплив матері в родині, посилити родинні зв'язки і наполегливо працювати над збереженням нашої ідентичності.

Хай оці думки будуть нашим дороговказом у Декаді Української Родини.

О. Личаківська.

ЗБЛИЖАЄТЬСЯ 90-РІЧЧЯ БЛАЖЕННІШОГО ПАТРІАРХА О. ЙОСИФА СЛІПОГО

На запрошення Митрополита Кир Стефана Сулика прибули 12-го грудня 1981 р. до Філадельфії представники центральних і деяких місцевих організацій, щоб спільно обговорити плян відзначення 90-річчя народин Блаженнішого Патріярха о. Йосифа Сліпого. Лідія Бурачинська репрезентувала на тій нараді СФУЖО, а Наталя Даниленко була присутня як заступниця голови СУА.

Нараду відкрив молитвою Владика Стефан, який у своєму вступному слові сказав між іншим: "Бог покликав нас до життя у цей суворий час, коли рішення доля нашого народу, а може, і всього світу. Над нами висить загроза ядерної війни. В Україні тривають жорстокі переслідування нашого народу і Церкви. Але Бог має нашу Церкву в опіці. З Його волі прибули до вільного світу вже більш ніж 100 років тому українські емігранти, завдяки яким наша Церква збереглася. Бог обдарував нас такими провідниками, як Слуга Божий Митрополит Андрей і його наступник Блаженніший о. Йосиф, щоб вони вели нашу Церкву у цей небезпечний час.

Нашим почесним обов'язком є гідно і достойно відзначити 90-ту річницю народження Патріярха."

Владика Роберт Москаль, який проводив нарадами, поінформував, що крайові відзначення 90-річчя Блаженнішого Патріярха відбудуться у Філадельфії в залі "Академі оф Мюзик" в неділю 28-го лютого 1982 р. Академія буде попереджена Архиєрейською Божественною Літургією, яку співслужитимуть усі наші Владики в США. Протекторат над святкуваннями перебрала наша ієрархія. Буде створений почесний комітет, у склад якого ввійдуть представники усіх наших Церков і громадських організацій..

Вибрано Діловий комітет, який займеться практичною підготовкою святкувань. Головою комітету став о. митрат М. Харина, заступником д-р В. Пушкар та Наталя Даниленко, секретарями Стефанія Бережницька і Роберт Грубець, мистецьким керівником Михайло Добощ, скарбником Стефанія Вовчак, керівником референтури реклями та розпродажу квитків — Софія Геврик, а членами пресово-інформаційної комісії Мстислав В. Дольницький, Іван Смолій, д-р М. Ценко і д-р Леонід Рудницький.

100 ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

з призначенням на працю організації та забезпечення її майбутнього.
Стефа Абрагамовська 1,000.00 дол.
Із запису Неонілі Пелехович-Гайворонської 1,000.00 дол.
Разом 2,000.00 дол.

Відділи! Членки і прихильники СУА!
Хто буде наступний у списку жертводавців?

ЗАПИС Д-Р НЕОНІЛІ ПЕЛЕХОВИЧ-ГАЙВОРОНСЬКОЇ

*Д-р Неоніля
Пелехович-Гайворонська*

Dr. Neonilia Pelechovych-Hayvoronska.

У 1978 р. СУА одержав із запису д-р Неонілі Пелехович-Гайворонської 1.000 дол. на потреби організації. Головна Управа рішила перенести цю суму на Фонд СУА ім. Олени Лотоцької, щоб ім'я її було записане між тими, що створять базу для майбутнього росту організації, а її пожертва не залишилась призабутою позицією у книговодстві. Постає д-р Неонілі Пелехович-Гайворонської сьогодні мало відома членству і навіть у посмертній згадці, що появилася у "Нашому Житті" з травня 1978 р. не пишеться про один із її важливих починів, а саме допомогти акцію голодуючим в Україні. У листопаді 1933 р. з її ініціативи постав Комітет Допомоги Голодуючій Україні, який вона очолила. Цей Комітет зразу вислав меморандум і листи до президента США Ф. Д. Рузвелта, його дружини Елінор, сенаторів і конгресменів США, Міжнародного Червоного Хреста в Женеві і Амери-

канського Червоного Хреста. У грудні 1933 р. Комітет нав'язав контакт із Союзом Українок у Львові, Українським Жіночим Союзом у Празі та Європейським Об'єднанням Українських Організацій на Чужині для інформації про можливості допомоги та планування спільних починів. В США розгорнено збіркову акцію включно з льотерією, на яку подарував свою різьбу Олександр Архипенко.

Між матеріалами Комітету, що зберігаються в архіві СУА, знаходяться списки жертводавців, посвідки одержаних допомог, зворушливі листи тих, що одержали посилки, широка кореспонденція. Акція допомоги голодуючим не увінчалася надто великим успіхом передусім тому, що советська влада робила всі заходи унеможливити допомогу, а населення жило під таким терором, що голодуючі боялися подавати свої адреси, щоб не наразитися на переслідування. Багато з тих, які померли від голоду, можна було врятувати. На пожовклих листках в архіві СУА залишилися документи цих трагічних років.

Д-р Неонілю Пелехович-Гайворонську згодом іменовано почесною членкою СУА. Через довгі роки вона не могла брати участі в праці СУА через затьяжну недугу, однак все цікавилася його діяльністю і до смерті була членкою 1-го Відділу СУА. Залишаючи запис на цілі СУА, вона вірила в його майбутнє, тому її дар призначено як один із перших на фонд, що має на меті забезпечити дальший ріст СУА та зберегти його для майбутніх поколінь.

THE PROVIDENCE JOURNAL AND FAIRFAX HERALD, MCLEAN, VIRGINIA ПОМІСТИВ НОВИНКУ ПРО Д-Р МАРТУ БОГАЧЕВСЬКУ ХОМЯК

У числі з 11-го грудня 1981 вище поданий часопис подав новинку яку містимо в цілості;

WRITER RETURNS FROM POLAND

Writer and historian Martha Bohachevsky-Chomiak is back in her McLean home after three months in Poland and Czechoslovakia, where she completed research for her next book, a history of Ukrainian women's movements.

Earlier this year she returned from a similar research trip to the Ukraine and Russia.

Dr. Bohachevsky-Chomiak is currently on leave from Manhattanville College in Purchase, New York, where she is a professor of history. Her research is being supported by grants

from the American Association of University Women, International Research and Exchange Board and the Ukrainian National Women's League of America.

She is the author of two books, coauthor of one and has edited a volume of memoirs.

Upon her most recent return from Eastern Europe, she gave a paper at a conference on the Status of Women in Eastern Europe, held last weekend at George Washington University.

ПОВОРОТ. КОЛЯДИ

СТАНИСЛАВ ВІНЦЕНЦ
(переклад М. Капитовської)

На Свят-Вечір відправляється по лісах і карпатських плях "тайна вечерея", що є невидимою і загальною розмовою.

В ніч, під горючими зорями, в яку найбільше тисне мороз, або в заметіль, коли не видно ні на крок, відкриваються численні вуха й уста, немов квіти навесну. Люди випитують, а звірята відповідають. Потім говорять вже самі із себе. Буває, що людям вдається почути такі слова і такі загадки, про які навіть їм не снилось.

Коли тільки звечоріє, чабан — і скорше старий, як молодий, заходить сам до стайні так, щоб ніхто його не видів і не чув. Закриває щільно двері і тоді чути тільки дихання худібки. Так немов про себе, чабан заіржить до коней, то знову зареве до коров і волів, заблєє до ягнят, а біля пасіки забренить до бджіл. І коли кожне з худібки відповість йому по-своєму, тоді запитує терпеливо: — Чи здорова маржинка? Чи може щось болить у вас, а може їди якої скушаєте перед святами? Може узвару солодкого з медом, або білого колача?

Тоді тільки заіржать коні, заревуть корови, заблєють вівці, забренять бджоли, а чабан біжить в хату по їжу.

Нема що на когось нарікати без причини. Багато чабанів слухаються цілий рік свого сумління, але буває, не один щось забуде, то переочить. Але правда, багато є і таких, в яких тільки при святах обізвається сумління і вони щось пригадають собі. Тоді тільки дуже старанно починають провадити розмови з маржиною і забігати про ласку. Чому воно так?

Всі знають, що на Свят-Вечір, як з полонини повіє вітер, сам Ісус вночі поміж сплячою худібкою ходить і питає:

— Маржинко моя, а чи хто тебе не кривдить? А може мучить вас спрага, бо ніхто не напоїв начас? А може холодно, бо ніхто не підстелив ані не обгорнув вас? Чи може гостець вас мучить, бо ніхто вас не натер?

Як би воно не було, але навіть людина твердого серця міркує собі:

— У цей єдиний вечір краще бути добрим з худібкою, бо вона неспам'ятлива: що добре запам'ятає, а що зле — забуде і не пожаліється.

Але угощування худібки — то тільки початок. На Свят-Вечір гостинність виливається через береги, як гірський потік, що розбиває загати і вкриває все, що на дорозі. Ледве пастух закінчив вгощати худобу, а вже розкриває широко ворота і двері своєї хати, щоб не знати який мороз брав. Закликає і запрошує таких гостей, яких ніхто не видить цілий рік, — а хоч видить, напевно ніхто не просить. І перше просить все, що живе в лісах, лісних балках, западинах, лісних сховках, стежках, стежечках.

— На всіх плях-плаєчках, на водах — при джерелах, на закрутах і перелазах, Боже Дитятко, всім благослови своєю ручкою зоряною. З медвежого чи вовчого він роду, з оленячого, сернячого, може із заячого роду, із скелі чи від броду, від лісу чи з плаю — до нас ходить, не бійтеся, прийміть гостину, положіть, скоштуйте, напийтеся і наситіться.

НАШІ КОЛЯДКИ — СТАРОВИННА НАРОДНЯ ТВОРЧИСТЬ

Українські колядки це твір народньої поезії і світоглядної філософії. Свій початок вони мають у довгих сторіччях ще перед запровадженням християнства в Україні в 900-их роках по Христі.

Колядки в Україні оспівують початки світу, вплив Божества на світ і на господарство зокрема в зимовім циклі давньої економіки. Вони віддзеркалюють тодішні вірування українського народу і є повні символики.

Дальший цикл колядок представляє часи десь від 5-го до 9-го сторіччя по Христі. Вони виникли тоді, коли в наших предків витворився дружинницький вояцький елемент. В них зображено також службу українських юнаків у військах царгородської імперії.

З уведенням християнства дещо в тих колядках змінилося, але не дуже багато. Тоді почали народні поети творити колядки також чисто християнсько-релігійного характеру, але з українським кольоритом.

Врешті постав ще один рід колядок, який виріс на народнім ґрунті, але його творили вже вчені монахи по монастирях. Ці колядки чисто християнського характеру, зв'язані з Різдом Христовим, поволі приймалися в сільських церквах і традиційно зберігалися. Українські католицькі монахи чину св. Василія Великого зібрали ці до-

тогочасні християнські колядки і видали в окремім повнім збірнику під заголовком "Богогласник".

Цей грубий том охоплює не тільки давні колядки християнського Різдяного циклу, але також нові твори монахів цього чину.

"Богогласник" містив також інші релігійні пісні. Всіх таких колядок і релігійних пісень там надруковано 238. Видруковано цей збірник уперше в 1780 році в Почаєві. Потім цей збірник передруковано кілька разів, а далі в менших "кантичках".

Назва "коляда" є латинського походження. Обряди коляди давнього народнього характеру вказують своєю назвою і також формою на тісний контакт наших давніх племен з пограничною римською культурою ще за римської імперії поганського періоду.

Найпопулярнішою колядою в нашім народі здавна стала колядка, що починається словами "Бог предвічний народився". Вона є з-перед 1780 року. Отож це найстарша популярна народня колядка в Європі.

Катерина Яремчук,
38-ий Від. СУА, Денвер, Колорадо

1

КОЗА, ТАНЕЧНИКИ ТА МАШКАРНИКИ

Прищепився в Україні й звичай ходити з козою, переодягання та маскуванню. По обіді на перший день Різдва збираються парубки, які не будуть брати участі в загальній коляді, переодягаються — за цигана, діда-жебрак, Маланку, жида, лікаря, козака, ляха, урядника, козу тощо.

Провідну роль тут грають "циган" і "жидок". Спочатку вони заходять до хати, жартують, просять "дарів". Коли господарі виявляють бажання дати "дари", тоді вони вводять козу, а збоку лікар. Дід-жебрак приспівує речита-

2

тивом на порозі:

...**"Кізонько-лебедонько, стань на порозі
На одній нозі, — ввійдеш до хати,
Будемо скакати... Гоцки... гоцки..."**

Коза входить до хати, Дід-жебрак виголошує речитативом довші монологічні жартівливі вірші, нюхає табаку й вихвалює козу... Коза "гине"... Кличуть лікаря... Той відмовляється лікувати дохлу козу... Усі машкарники жартують, співають, веселять дотепами дім. Головне в "Козі" — це спів:

... "Де коза ходить,	Там жита сім куп;
Там жито родить;	Де коза рогом,
Де не буває,	Там жито стогом;
Там жито вилягає,	Де коза хвостом,
Де коза туп-туп,	Там жито кустом...

Віджартувавши, брали "дари" й ішли до другої хати. У дорозі до другої хати жарту з зустрічними не вгавають...

Козу робили з хутра, причіплювали роги тощо, а під низом був парубок, який і танцював увесь час та виконував потрібні церемонії...

Цей звичай дуже стародавній і досить нашарований (наверстований), але зберігся лише в окремих місцевостях України, зокрема в Галичині, на Волині, та взагалі в південних областях України, і то в окремих селах; він близький до грецьких та римських зви чаїв, але змістом — національний.

Проф. С. Килимник "Український рік у народніх звичаях".

3

1 Київ 1971 р. "Маланка" їде троллейбусом.
Kiev 1971. "Malanka" on the trolleybus

2 Колядують у Києві 1968 р. Між колядниками постатті з традиційного вертепу: "смерть", "коза", "чорт", "жид". Carolling in Kiev, 1968.

3 Фрагмент традиційної коляди у Львові 1972 р. Зліва Ірина Калинець, Люба Сорока, Роман Іванчук, Стефа Шабатура (в ролі "жиди").
Traditional Christmas carolling in Lviv, 1972.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРИМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ ОБГОВОРЮВАЛА ПЛЯНИ НА МАЙБУТНЄ

12 грудня 1981 року відбулися чергові збори Управи Українського Музею в Нью-Йорку. На зборах обговорено питання поточної праці. Багато уваги присвячено плянам розбудови Музею, що за п'ять років діяльності дістав визнання в музейницьких колах як один з найкращих малих музеїв в Америці. УМ служить українській громаді, притягає школи українознавства і американські школи та організовані групи. До нього вчащають численні не-українці, зокрема туристи з усього світу, що відвідують Нью-Йорк.

Управа УМ вважає, що Музей повинен мати значно більше приміщення. Очевидно треба придбати будинок у Нью-Йорку і переробити його згідно з вимогами сучасного музейництва. Щодо профілю Музею, то більшість промовців, при обговоренні плянів на майбутнє, висловились за те, що Музей повинен і далі розвивати та поліпшувати відділ етнографії. Відзначено, що в УМ має бути відділ україн-

ського образотворчого мистецтва, який уже започаткований. Зокрема УМ має збирати і зберігати праці українських мистців, що живуть і творять поза межами України. Історичний відділ має робити наголос на історії української іміграції в Америці, але також збирати ілюстративні матеріали (фотографії тощо) і періодично влаштовувати виставки з новітньої історії України.

Директор УМ Марія Шуст представила Управі для обговорення дані про величину площі, потрібної Музеєві середньої величини. Врахована площа для музейних виставок, сховища експонатів, залі для лекцій і зборів, бібліотеки, приміщень для адміністрації, курсів, крамнички, роботи з експонатами і підготовки виставок.

У січні 1982 року в газеті "Свобода" з'явиться чергова сторінка — "Вісті Українського Музею", де будуть вміщені побажання учених, мистців тощо щодо напрямних розвитку Музею. Також у січні відбудеться позачергові збори Управи УМ, на яких будуть обговорені практичні кроки підготовки до придбання будинку.

Л. Д.

З ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

— Від жовтня до кінця грудня 1981 р. відбувався в Українському Музеї курс вишивання на різні ступені, який вела пані Люба Волинець. Курс пройшов з великим успіхом, і брало в ньому участь 20 осіб.

— В той самий час відбувся в Українському Музеї також курс різьби, що його провадив під наглядом мистця Михайла Черешньовського його учень Іван Симчик, з допомогою Романа Косенка. В курсі брало участь 16 учнів.

— На курсі вишивання найбільше заансовані учні бажали навчитися виконувати вишивану сорочку до народною строю. Для них пані Анна Зелік подала інструкції для крою такої сорочки.

— У місяці грудні 1981 р. відбувся, як кожного року, в приміщеннях Українського Музею курс роблення прикрас на ялинку для груп кожного віку. Курс вели пані Оля Маришук-Кендель і І. Оришкевич.

— У місяці січні закінчиться довготривала виставка українських обрядових рушників, а в залах Українського Музею будуть виставлені українські килими із збірки Українського Музею, що є у Філадельфії. Виставка буде відкрита 16-го січня і триватиме до 28-го лютого 1982 р.

— Від 6-го березня 1982 р. до 16-го травня у музеї буде щорічна виставка української писанки.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

2,000.00 дол. — Н.Н.

по 500.00 дол. — Софія і д-р Олег Кудрики, Ірина і Мирон Руснаки;

по 250.00 дол. — д-р Марія і Роман Кобринські, 2-го рата 1000 доларової пожертви; Округна Управа СУА, Дітройт, 86-ий Відділ СУА, Ньюарк, прихід з виставки образів Роксолляни Гіліцинської;

по 200.00 дол. — Володимир Пізнюк, д-р О. Дерій, рата 1000.00 доларової пожертви, бл. п. Роман і Теодор Левицькі через виконавця їх останньої волі, Івана Костюка, Трентон, Н.Дж.;

по 100.00 дол. — Українська Громада, Люїсвил, Кентаки, д-р Леонід і Оксана Мостовичі, Олена Бобиляк, Володимир Возьний, 32-ий Відділ СУА, Н.Дж., 91-ий Відділ СУА, Бетлегем, Пенн.;

75.00 дол. — 54-ий Відділ СУА, Вилмінгтон, Дел.;

50.00 дол. — Олена Качала, Озон Парк, Н.Й.;

по 25.00 дол. — д-р Б. Масик, д-р Стефан Ничай, Анна Мельник через 59-ий Відділ СУА, Балтімор, Мер., Віра Анна з мужем о. протопресвітером Віталієм Коваленком з нагоди 97-ої річниці життя найдорожчої Мамусі Мирослави Дашинич-Кульчицької-Морозової, Вінленд, Н.Дж.;

по 20.00 дол. — Михайло Ступка, Наталія і Михайло Пойди; по 15.00 дол. — Ольга і д-р Роман Морози, Володимир Сушків;

по 10.00 дол. — Ольга Терлецька, д-р Володимир Онуферко, Володимира Падох, Олександра і Юрій Рицарі, Марія і Йосиф Марусяки, д-р Т. і О. Притула-Кузьмовичі, д-р Ярослав і пані Терлецькі, д-р Марія Ярославська, д-р Ярема і

Наталія Дубики, Йосиф і Іреней Гарасимяки, Євгенія Осгуд, Василь Рудько;

9.00 дол. — Лідія Геча.

по 5.00 дол. — Марта Віхонюк, Олесь Ломацький, Зенон Ціховляз, Роман Чавс, д-р Ярослав Рожанковський, Катерина Бурбелло, Дмитро Крижанівський, д-р Юрій Савицький, д-р Павло Джуль, д-р Яромір Оришкевич, Ореста і Теодор Ткачуки, Софія Задорецька, полковник Тарас і пані Новосівські, д-р В. і І. Гординські, д-р В. і С. Рибачи, Олег Склепкович, Андрій Турчин, Богдан Іванець, д-р Юрій Кушнір, Люба Вайнгаймер, д-р Надія Теребус-Кмета, Лариса Даник, Олег Послушній, Станіслава Гребеняк, Александр Кричик, Адам і Іванна Вовки, Софія і Петро Гулієви, д-р Роман Граб, М. Текля, Любомира Крупа, Михайло Варіс мол., д-р Володимир і Дарія Гойдиші, А.Ц. Скоробогаті, Анна Добош, д-р Йосиф Ляй.;

по 3.00 дол. — Ляри Калин, о. Богдан Желехівський;

2.00 дол. — Марія і Орест Гладкі;

1.00 дол. — О. Ерстенюк.

дякую всім сердечно
Дарія Байко
адміністративний директор

ДАРУНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ:

Євдокія Лучкань, Норт Кольд Брук, Конн. — 2 вишивані серветки з 1910 р. Радивилів, Волинь;

Софія Мельник із завіщення бл.п. Ольги Мельник, Честер, Пенн.: — коралі, сережки, українські гроші — гривні 5 шт.;

Олена Назар, Бронкс, Н.Й. — сокальська сорочка з 1915 р.;

Анна Натина, Нью-Йорк, Н.Й. — вишивана низинкою подушка;

Стефанія Онерсгова і Ольга Байлюкова, Прага, Чехословаччина — верета і гуцульський збаночок роботи Павлини Цвілик;

Ольга Пендаківська, Бриджпорт, Конн. — сорочка, корсетка і попередник — Лютовиська, Бойківщина з 1925 р.;

д-р Климентій Рогозинський — Нью-Йорк, Н.Й. — 4 лемківські писанки;

Євгенія Тріска, Нью-Йорк, Н.Й. — 2 вишиті рушники, з 1905 р., вишита запаска і збанок, Яструбичі, Сокальщина;

Володимир Яворський, Мейпелвуд, Н.Дж. — килим.

Складаю щирю подяку,
Марія Шуст — директор У.М.

ДАРУНКИ ДЛЯ КРАМНИЧКИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ:

Ангелина Матушевська, Флашинг, Н.Й. — 10 різдвяних карток виконання бл.п. Юрія Матушевського;

1-ий Відділ СУА, Нью-Йорк, Н.Й. — Євгенія Вацик — вишитий дитячий киптар, Анна Секрета — 1 рушник, 1 серветка вишивана і 1 друкована;

4-ий Відділ СУА, Нью-Бронсвік, Н.Дж. — 103 плястикові торбинки.

93-ій Відділ СУА, Гартфорд, Конн. — Ярослава Кукіль — 3 вишиті серветки; Євгенія Сивенька — 2 рушники зі Львова, Анна Крамар — 2 прикраси на ялинку.

Складаю сердечну подяку **Анні Натині**, членці 1-го Відділу СУА за її добровільну поміч при шитті вишивок, подушечок і ляльок для крамнички.

Щиро дякую за дарунки

Цією дорогою складаю сердечну подяку всім Добровільцям, які не жаліючи, часу, труду і коштів, на протязі 3-ох років моєї праці в крамничці Українського Музею допомагали мені в її провадженні. Їхня велика, жертвенна і корисна праця вклала не одну цеголку для підтримки Українського Музею. Я дуже вдячна всім за зрозуміння і гарну співпрацю для добра Українського Музею.

Ірина Волосянська, завідувача крамничкою.

Ручно роблені прикраси на ялинку, які продаються в крамничці Українського Музею.

Hand-made Christmas tree ornaments, for sale at the Ukrainian Museum Shop.

Приготовляють прикраси на ялинку для крамнички Українського Музею. Зліва: Ірина Комар, Наталка Дума, Леся Гної, Омельяна Рогожа, Надія Данилюк.

Making Christmas tree ornaments for the Ukrainian Museum Shop. From left: I. Komar, N. Duma, L. Gnoj, O. Rohoza, N. Danyluk.

Андрій Мадай
Andrij Maday

МИСТЕЦЬ — АНДРІЙ МАДАЙ

Андрій Мадай зайняв визначне й тривале місце в гроні образотворчих мистців молодшого покоління.

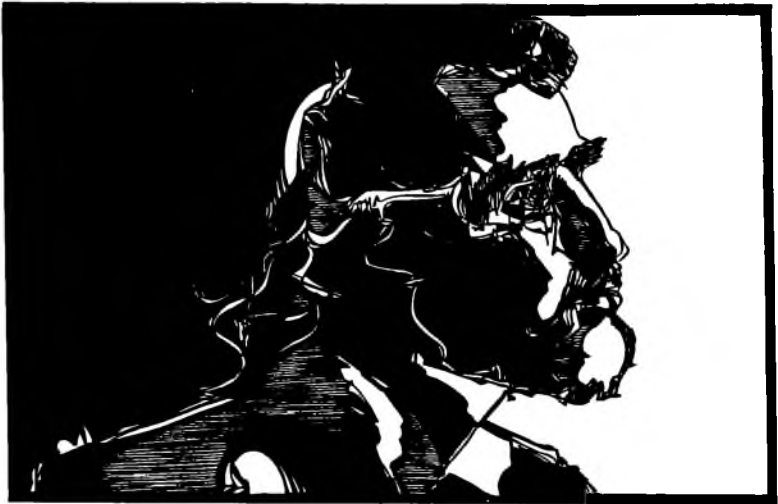
Брав він участь у 65-ох спільних виставках і мав 20 самостійних в США і Канаді. Його твори є у 18-ох публічних галереях та численних приватних збірках. Одержав він 12 нагород, в тому: The Philadelphia Print Club Prize in Graphics; The Lewis Comfort Tiffany Foundation Grant: the Graphics Center Prize, Wayne Art Center.

Від 15-го до 22-го листопада була в Нью-Йорку, перша самостійна в цьому місті, виставка його творів, яка дала перегляд його графік і рисунків. Підхід мистця до своєї творчості характеризують його слова-заява, якою попередив він свою виставку графік в галерії Під Гавз Пенсильвенської Академії мистецтв у Філядельфії. (4-го до 31-го грудня 1981 р.). Містимо її поруч в англійському оригіналі і перекладі на українську мову.

Андрій Мадай студіював у Пенсильвенській Академії Мистецтв у Філядельфії, яку закінчив у 1975 р. Призано йому там повну стипендію. В міжчасі у літніх семестрах 1971-1975 рр. був студентом Університету ім. Папи Климента в Римі.

1. "Томас Гарді". Дереворит 1975.
"Thomas Hardy". Woodcut 1975.
2. Блакитний коваль — Олес Бердник.
Дереворит 1978 р.
"The Azure Blacksmith: Oles Berdnyk".
Woodcut 1978.
3. Деталь "Літл Бейкер". Лінорит 1977 р.
"Little Baker: Detail." Linocut 1977.
4. Простір у часі. Дереворит 1981 р.
"Space in Time". Woodcut 1981.
5. Метелик (На сімці) Дереворит 1975
"Moth: (On a Screen)". Woodcut 1975.

2

1

В 1977 р. викладав, як гість, графіку у Західньо Мерилендському Каледжі у Вестмінстер.

Восени 1978 р. у вересні-жовтні перебував в Менор Джуніор Каледжі, де створив цикл рисунків, з яких постав альбом виданий під назвою "Менор Джурнал". Його оформлення звертає на себе увагу добрим смаком і професійним підходом.

Від осені 1979 р. до весни 1981 р. Андрій Мадай перебував у монастирі Студитів в Кастель Гандольфо в Італії. Вивчав там іконопис у еромонаха Ювіналія. Його праці в тій ділянці виконані традиційною технікою яєчної темпері досягнули високого рівня.

Продовження на наступній сторінці.

3

4

ПЕРЕДМОВА

(до виставки графік у Галерії Піл Гауз Пенсильванської Академії Мистецтва, Філадельфія, Па. 4-го до 31-го грудня 1981 р.)

Графіки на цій виставці це малий хронологічний перекий майже 250 графічних праць виконаних протягом останніх десятиох років.

Це десять років намагання піддатися правді, цій простоті, яка є в нас усіх, але яку ми неначе намагаємось уникати, витрачаючи на те чимало часу й енергії.

Дереворит був для мене завжди контемпляційним переживанням. Повільне усування дерева продовжується аж доки не покажеться бажаний рисунок. Те саме здійснюється і в житті. Ми відбуваємо нашу мандрівку повільно, позбуваючись нашарувань, які перестали служити нам і тільки здержують нас у мандрівці, в цей спосіб відкриваємо все більше й більше нагу суть життя.

Разом з тим, як минають руки, одне бажання панує над усім: щоб продовжувати нашу мандрівку спокійно спостерігаючи життя навколо нас.

Андрій Мадай

STATEMENT: (in regard to exhibit of prints at the Peale House Galleries of The Pennsylvania Academy of the Fine Arts, Philadelphia, Pa. December 4 to 31, 1981)

The prints in this exhibit represent a small chronological cross section of the almost 250 graphic works done over the last ten years.

Ten years of an attempted surrender to a truth, a simplicity, which we all possess but somehow seem to spend so much of our time and energy avoiding.

con't on next page

5

докінчення **МИСТЕЦЬ А. МАДАЙ**

Улітку 1981 р. виконав ряд малюнків для Церкви св. Йосифа в Чикаго. З інших творів слід згадати три кольорові обгортки для Видавництва Пауліст Пресс в Нью-Йорку, заголовний напис для Пенсильвенської Академії Мистецтв.

Нашим читачам дасть деякий образ його творчості кілька графік та рисунків, в тому на 1-ій сторінці цього числа "Роздество Господа Бога і Спаса Нашого Ісуса Христа".

con't

The woodcut has always been a contemplative experience for me. The slow subtraction of the wood continues until the desired design is revealed. The same holds true in life. We proceed slowly on our journey, discarding "layers" which have ceased to serve us and are only holding us back, revealing more and more of the bare essence of life.

As the years go by, one desire becomes continually overwhelming. It is to continue on this path in a gentle observation of the life around us.

Andrij Madaу

Зогрійся: Для Білої Птиці
Дереворит 1981 р.
"Warm-up: For White Bird". Woodcut 1981;

ПОБУДОВА НАДГРОБНОГО ПAM'ЯТНИКА НА МОГИЛІ ІЗІДОРИ КОСАЧ-БОРИСОВОЇ

Скульптор Михайло Черешньовський закінчує проєкт надгробного пам'ятника на могилі Ізідори Косач-Борисової, похованої на Українському Православному Цвинтарі у Савт Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Як тільки проєкт буде готовий, у пресі буде вміщено його фотографію. Пам'ятник буде з граніта. На високій чотирикутній призмі буде бронзовий барельєф обличчя покійної і колоски пшениці, на горі — хрест.

І. Косач-Борисова, учений агроном, померла 12 квітня 1980 року на 93-му році життя у містечку Піскаставей, Н. Дж. Серед українців в США і Канаді Покійна була найбільш відома як сестра Лесі Українки. Вона робила все від неї залежне щоб і на Україні і поза її межами у публікаціях, в музеях, у пам'ятниках і ілюстраціях правдиво увіковічували Лесю Українку.

З ініціативи Блаженнішого Мстислава, Митрополита Української Православної Церкви, був створений Комітет побудови пам'ятника на могилі І. П. Косач-Борисової, до якого увійшли представники українських жіночих організацій і культурних та наукових установ. Комітет зразу ж приступив до збирання коштів, відкривши спеціальнеkonto в Українській Православній Кредитівці у Савт-Бавнд-Бруку. На 1 грудня 1981 року на цьому conto було **3398.44 дол.**, на спеціальному conto в Союзі Українок Америки було **607.00 дол.**, всього **4005.44 дол.** Цих грошей замало щоб побудувати високомистецький пам'ятник.

Комітет звертається до українських громадян і українських організацій з проханням — допомогти завершити будову пам'ятника.

Пожертви слати на адресу:

St. Andrew's Federal Credit Union

P. O. Box 275

South Boundbrook, N. J. 08880; Att'n. acc. 1376

Чеки виписувати на Kosach-Borysova Fund.

Прохання у прикладеному листі чітко писати ім'я або назву організації українською мовою. Списки жертводавців і фінансовий звіт будуть надруковані в українській пресі.

Членки Союзу Українок складають датки через свою організацію.

Л. Дражевська

Голова Комітету Побудови Пам'ятника

РЕФЛЕКСІЇ.

Ціла повинь могутніх звуків наповнює кімнату. Це Дворжак — 4-та симфонія. ... Цілий шторм думок нестримним летом зірвався, злився з бурею акордів. і десь глибоко в душі пекуче прагнення лету. От, не може душа знести застій!

Так дивно і зовсім не зрозуміло — чому вони викликали в пам'яті далекий день в Німеччині з сином на руках біля маленького віконця в садок.

Акорди, цілі музичні речення, буревійні переливи прекрасних тонів заповнюють кімнату. Вони нагадують іще чомусь — безконечність років еміграції. Вже ж ось і син за пару років буде того віку, в якому я опинилась далеко за границею Батьківщини.

Діти народились і ростуть на чужині... Але не чужина страшна через дітей. Страшні наші власні поступування тут на чужині, наша поведінка. І робиться лячно! Неймовірно лячно, бо часом здається чуєш розпачливий крик душі дитини, яка стоїть в розпачу, неспроможна зрозуміти засліпленого амбіціями поступування батьків, громади.....

Море глибоких, шляхетних тонів, що зараз наповнює собою кімнату зміцнює в людині прагнення до чеснот, до лицарства. А наші поступування такі дрібно егоїстичні, такі наскрізь матеріялістичні! Такі пригноблюючі і деструктивні....

Н.Л.М.

Щиро дякую Вп. **О. Корж, О. Писецькій, А. Притулі і В. Снігурі**, які відвідали мене в лікарні і складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Марія Мулькевич

ВІТАЄМО ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ У СІЧНІ

ДАНИЛЮК ІВАН нар. 2 січня 1938 р.
МАРИНОВИЧ МИРОСЛАВ нар. 4 січня 1949 р.
СТУС ВАСИЛЬ нар. 8 січня 1938 р.
САФРОНОВ ОЛЕКСІЙ нар. 13 січня 1951 р.
СТРІЛЬЦІВ ВАСИЛЬ нар. 13 січня 1929 р.
НАПРІЄНКО ВАЛЕНТИН нар. 22 січня 1950 р.
БУГАЄНКО ВСЕВОЛОД нар. 29 січня 1939 р.
ПОПОВИЧ ОКСАНА нар. 30 січня 1928 р.
МЕШКО ОКСАНА нар. 31 січня 1905 р.
ТИХИЙ ОЛЕКСІЙ нар. 31 січня 1927 р.

ПРИВІТАЙТЕ ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ У ЛЮТОМУ

У лютому 1982 р. надходять дні народження таких переслідуваних:

КАБИШ МИКОЛА ІЛЛІЧ — 2 лютого, 56 років (р. нар. 1926). Адреса в таборі: Тубинская АССР, г. Кызыл, учр. ЯФ-306/2. Адреса його дружини Віри Василівни з 7-ма дітьми: 322530, Дніпропетровська обл., м. Жовті Води, сел. Весела Іванівка, пов. Річковий, 20.

ГУСЯК ДАРІЯ ЮРІЇВНА — 3 лютого, 58 років (р. нар. 1924). Її адреса: 281370, Волочиськ-І Хмельницької обл., вул. залізнична, 48.

ХАЙЛО АНАТОЛІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ — 3 лютого, 27 років (р. нар. 1955). Його адреса в таборі: 169460, Коми АССР, Печорский р-н, ст. Чикшино, учр. ПЛ-350/1. Адреса матері Марії Омелянівни та 14 його братів і сестер (з них 9 — неповнолітні): Ворошиловградська обл., м. Красний Луч, шахта 22-4 біс, вул. Північна, 11.

ДІДЕНКО ЗОЯ ОЛЕКСАНДРІВНА — 25 лютого, 33 роки (р. нар. 1949). Її адреса: 261723, с. Корнин Житомирської обл., пров. Фруктовий, 5. Адреса її чоловіка, політ'язня Діденка Костянтина Олексійовича в таборі: 431200, Мордовская АССР, Теньгушевский р-н, пос. Барашево, учр. ЖХ-385/3-5. Для листів із-за кордону: Москва, п/я 5110/1-ЖХ.

САПЕЛЯК СТЕПАН ЄВСТАХІЙОВИЧ — 26 лютого, 30 років (р. нар. 1952). Адреса батьків, до яких він повернувся після звільнення в січні 1981 р.: 283610, Тернопільська обл., Чортківський р-н, с. Росохац.

Бажано привітати їх та їхні родини листами, поздоровчими листівками або телеграмами.

МОЛОДА ПІЯНІСТКА З КАНАДИ ГАЛИНА БОВКУН ДЕБЮТУВАЛА В НЬЮ-ЙОРКУ

22-го жовтня дебютувала в Нью-Йорку в Абрагам Гудман Гауз канадська молода піаністка Галина Бовкун. Виконала твори Баха, Бетовена, Шопена і Рахманінова. Уривки критика Bernard-a Holland-a в "New York Times":

.....Miss Bowkun made a real success of Bach's English Suite no. 3.....

Святочна картка УВАН. Рис. В. Дразжо.

....Six Etudes — Tableaux by Rachmaninoff were remarkably controlled and Miss Bowkun's determined personality gave them a bare and wintry quality.

З нагоди вінчання синів наших членок управи, сина Богдани Осадци Романа з Анною Натиж, що відбулося 26 вересня 1981 р. та сина Оксани Микитин Ростислава Богдана з Джіною Люїзою Дамато, що відбулося 9 жовтня 1981 р. складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Молодцям бажаємо щастя, здоров'я і обильних Божих ласк на многі літа!

Управа і Членки 11-го Відділу СУА,
Трентон, Н.Дж.

Сердечно дякую Окружній Управі Нью-Йорк, та всім Дорогим Союзнянкам що морально піддержували мене під час хвороби мого чоловіка Гілярія, та по відході його у Вічність.

З вдячності пересилаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Зеновія Зарицька
голова 103-го Відділу СУА

ЧИ ВИ ГОВОРИЛИ ЗІ СВОЇМИ ДІТЬМИ ПРО "СЕКС" — СЕБТО, ПРО СТАТТЕВІ ПРОБЛЕМИ?

тільки між нами і телефоном

— Любо, я не можу повірити, що моя сестринка докотилася до такого рівня! Це для нас усіх скандал, а для неї сумні перспективи! — так розпочала розмову моя приятелька Христя.

Я не знала, що це за "такий рівень" (а ті рівні, то часто змінюються!) і якого роду ця родинна трагедія. Колись було скандалом для жінки бути артисткою на сцені, потім самій подорожувати, або коли жінка не вміла варити й пекти і т.д. і т.д. Отже цим разом я була справді цікава довідатись про цей скандал.

— Любо, наша Наталочка має ледве 17 років. Треба їй було піти до лікаря. Виявилось, що в неї є різні проблеми викликані статтевими зносинами... —

Наталка? Та ж вона щойно в 11 класі! Та ж це солодка, мила дівчинка, така добра учениця. Та ж... — приголомшена я, мабуть не хотіла збагнути ситуації.

— Що ж непогамована перша любов не знала де треба зупинитися? — запитала я п. Христі.

— Навіть і не так, Любо! І не перша любов, і не перший хлопець, і не вперше це у неї. І не тільки в неї — але й у багатьох її товаришок такі "практикування" не є рідкістю.....

Перед очима мені промайнули милі обличчя дітей — доньок і синів наших знайомих. І чи справді ця "мода" однієї частини американської спільноти докралась і до нашої неодруженої молоді?

— Бачиш Любо, ми жили немов за якоюсь видуманою ілюзійною заслоною від американського світу. Ми хотіли, щоб і ми і наша молодь вчилися від американців добрих речей, а гірших не приймала. Це було очевидно! Але чи ми про це говорили по домах, школах, церквах чи молодечих організаціях?

— Правда, Христіно. Дехто не вмів відрізнити суттєвого від дрібничкового. Роками по церквах і вдома ішла атака на хлопців з довгим волоссям, або дівчат у штанах — коли вони в школі чи церкві. А все це неважлива поверховність! А на важливе ми зами-

кали очі!?

— Так, Любо — ми всі тут завинили! Ми закривали очі на оточення. Думали, що наша молодь не побачить його. І ми допомогли багатьом устоятись. Ми почали тепер розпитувати дівчат навіть з молодечих організацій — туди також це закралось. А деякі батьки замикали очі на моральну сторінку — щоб це тільки було зі своїми, щоб потім одружились..

— Але Христіно, давніше у таких випадках одружувались, коли притрапилось таке вперше — і честь вимагала "справу" полагодити зразу. Та коли це "практикування" переходить на більше число "учасників" — то це вже не є "рятування честі".

І так приходиться на думку — скільки молодих пар, що одружуються, справді обоє зустрічаються однаково невинними? Чи більшість вже з "ширшим минулим"?

— Бачиш, Любо, ні сестра, ні я ніколи з Наталкою не говорили про наші особисті моральні вимоги у тих справах, чи про те, як наша церква ставиться до цього. Якось думалось, що це очевидно...

— Христію, я не можу собі пригадати ні доброї, ні слабої проповіді на цю тему в наших церквах. Не чула, щоб наші молодечі організації про це говорили. (А вони, головню по таборах, повинні бути дуже уважними в тих справах!)

А як ви? Чи говорили зі своїми доньками і синами про ці справи! Чому залишати справи сексу аж до одруження, чому чекати на своїх вибраних, а не переходити з рук до рук, а потім з ліжка й до ліжка? Може це звучить вульгарно — але треба зберегти ще велику частину молоді, поки вона не повірить товаришам, товаришкам, і фільмам та журналам, — що це все можна практикувати, тільки обережно з огляду на фізичні наслідки. А на духові? А на моральні?

Говорім про це поки час!!

Любов Калинович

ДЛЯ ВНУЧЕЧКИ МАРІЯННИ!

Звідкіля Ти взялась, Дитинонько-Маріянко, чи принесли Тебе пташки вирайські ранком, чи Янгол-Хоронитель у руках нетлінних, чи сонце на колісницях промінних?

З дощем весняним Ти на землю впала, нам "Жученька" веселого заграла, розквітла разом з ясином й бузками — Маріянно, красна Панно над паннами!

М. Голод

ОЙ КОЛЯДА, КОЛЯДИЦЯ

1

Ой коляда, колядиця!
Дайте маку і кутиці.
Як не дасте, откажіте,
Моїх ніжок не знобіте.
Мої ніжки невеличкі,
Покупіте черевички,
Черевички самішніі,
А пальчики біляніі.
Ой коляда, колядень!
Як уночі, так і вдень!
Я уночі не піду,

Бо собачки нападуть,
Колядички одберуть.

2

Ой коляда, колядиця,
Дайте маку до кутиці.
Як не дасте, откажіте,
Моїх ніжок не знобіте.
Я дитинка маленькая,
В мене ніжка босенькая.
Вечір добрий, дайте пиріг довгий!
А швидче там виносьте
Та людей не морозьте!

Дитяча коляда

НАЙКРАЩИЙ ПРИЯТЕЛЬ

Хвала тому, хто винайшов темні окуляри! Йому повинні ми, жінки, поставити пам'ятник, а принаймні згадувати його з подякою час від часу. Коби однак знати, хто цей добродій був!

На жаль мої розшуки в енциклопедіях і довідниках не дали висліду. Про винахід окулярів знайшла все точнісінько; коли, де і хто — але про чорні окуляри немає... А це саме вони стали нашим найкращим приятелем, що допомагає нам так успішно у кожній життєвій проблемі. Спершу вживали їх лише охороняючи очі від різких променів сонця — але в останніх часах це ніяк не одинокі їх завдання. Темні окуляри — великі та менші стали неодмінною частиною не одного жіночого "вигляду", вони допомагають жінкам в різних життєвих ситуаціях.

Ось н.пр. маєте темні синці під очима — темні окуляри їх закривають,

... у Вас поганий день, не подобається самі собі — темні окуляри змінять частину Вашого обличчя, ... не хочете показати своїх почувань, які найбільше віддзеркалюються очима — надягаєте темні окуляри,

... у Вас очі повні сліз або червоні від них — темні окуляри заховують Ваш плач від світу.

Вкінці окуляри, що їх довгими десятиріччями вважали доказом старіння і фізичної слабости, які опоганюють жіноче обличчя, сьогодні у своїй темній формі уміють зробити його цікавим, загадковим, а навіть молодшим. Вони поруч із дзеркальцем і косметиками завжди близько нас, у підручній торбинці, у кишені, на нічному столику, чи в схованці авта. Вони завжди готові до помочі, як лише сягнемо по них рукою. І одним рухом, ми, одягнувши їх, ставимо границю між собою і довкіллям, між нашими почуваннями, і цікавістю людей.

Отож, як тут не вважати їх одним із найкращих приятелів жінок?

О-КА

СВЯТКОВІ КАРТКИ І МЕХАНІЗАЦІЯ

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Як далеко в минуле сягає традиція писання святкових карток, я не знаю. Та в Америці вона набрала характеру масовости. Люди пишуть до близьких і далеких, до добре знайомих і до мало знаних, пишуть до тих, що з ними щодня стіраються і до тих, що їх майже ніколи не бачать.

Пишуть? Ні, властиво, підписуються під готовим, надрукованим в друкарні побажаннями, а ті побажання часом навіть віршами складено. І зміст у цих картках завжди той самий: релігійно-святкові або, як це часто практикується в Америці, просто "сезонові" побажання. Пишуть самі й одержують такі картки від інших, та ще й не тільки від приятелів, а й від свого лікаря, від свого адвоката, від аскураційної компанії, від посередника для продажу нерухомостей тощо.

Може декому з нас, нових емігрантів це спочатку здалося й дивним, але що ж? Такий звичай! А всякій звичай вимагає, щоб до нього призвичаювались. І я теж звикла, призвичаїлась. З роками поширилось коло моїх знайомств ділових зв'язків, а разом з тим збільшилося й число одержуваних та висланих карток. І я не можу нарікати на одноманітність. Кожен рік приносить мені щось нове. От якось я одержала декілька карток з наліпками замість підписів. Колись це була б образа, а тепер? Тепер... Чи не живемо ми в добу винаходів та механізації? Чи не ошаджуємо таким робом працю наших рук? Іншим знов разом я одержала картку з новим винаходом — замість підпису було прізвище надруковане. Винахідниця цього способу мені призналася, що їй допомагали діти відбивати ті печатки. "Ляп! ляп! — хвалилася — і сто чи п'ятсот карток маю готових... Одно тільки погано, що діти "обдрукували" тими печатками всі стіни в хаті і ті стіни, довелося перефарбовувати!...

Цього року я одержала декілька карток без будь-яких позначень, від кого вони. Ну, що ж? Я "заощадила" їх і думаю використати наступного року.

Ніхто тепер не здивується, якщо надійде картка чи навіть календарик від погребника. Бо чому тут дивуватися? Якщо можна передбачувати, скільки людей загине під час святкового руху на шляхах, то чи не корисно про такі випадки мати й готову адресу погребника? Бо хто може

знати, чи не станеться це зі мною?

Отже, повна механізація... І я б, може, й надалі залишилася задоволена такою удосконаленою системою обміну святковими привітаннями, якби не трапився мені один прикрий випадок. А поспувала мені цю ідилію одна приятелька; я запросила її на різдвяний обід. Занепокоєна її запізненням я зателефонувала до неї, висловивши свою затривоженість. Та в слухавці гиркнув гострий голос моєї приятельки:

— Обід? Який обід? Перший раз чую! Мене ніхто на жадний обід не запрошував!

— Якто — здивувалася й я. — Та ж я тобі в різдвяній картці про це написала.

— В різдвяній картці? — збентежено озвалася приятелька. А далі як не вибухне: — Хто ж до лиха, читає різдвяні картки?!

І кинула слухавку...

От що значить механізація!

Ната

П'ЯВИЛАСЯ ЕТНОГРАФІЧНА СТУДІЯ В НІМЕЦЬКІЙ МОВІ Д-РА ІВАНА СЕНЬКОВА "ПАСТУША КУЛЬТУРА ГУЦУЛІВ". 186 ст. 11 рис. В ТЕКСТІ, 64 ІЛЮСТРАЦІЇ ЧАСТИННО КОЛЬОРОВІ, 1 КАРТА. ВИД. J. G. HERDER-INSTITUT MARBURG AN DER LAHN

Появу книжки з ділянки української етнографії в німецькій мові треба привітати як незвичайне явище. Тим більше, що видано цю працю німецька державна наукова установа, не жаліючи коштів. Видавництво розіслало гратісові примірники багатьом державним установам і рецензійні примірники також редакціям відомих українських щоденників і журналів.

Редакція "Нашого Життя", подаючи покищо цю коротку новинку, готує більшу інформацію про це видання, яке слід підкреслити, має цілий великий відділ ілюстрацій та поважну бібліографію. Д-рові Іванові Сенькову, який інколи надсилає до нашого журналу свої статті, щиро гратуємо.

У. П.

СПОГАДИ — ВІЙНА І ВИЗВОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

Продовження

Пішли ми по цій промові, низько опустивши голови. Навіть сміятися не було сили, так пригнітила нас ця промова. Треба сказати, що в Упродкомі працювала певна кількість професорів, та й інших інтелегентних людей. І ось усі здані на ласку такого типа!

Ємець приходив дійсно перед 7-ою годиною ранку на працю, ставав із годинником на порозі і сам відмічав тих, що спізнилися. Та незабаром ми пізнали його і з іншої сторони. У мене були службовці, що мусіли на 8-му год. подавати відомості про стан ринку. Це були нещасні люди: продавці намагалися виказати якомога менше товару, наприклад, м'яса, а реквізитори якомога більше, щоб мати законну підставу до реквізиції. Винним був ніхто інший, як службовець Упродкому. Одного з них, дуже милого нашого старшину Чумакова, розстріляв Ємець нібито за спекуляцію сіллю. Звісно, справжньою причиною розстрілу було щось інше, а саме те, що Чумаков був у нашій, українській армії. Була це дуже мила людина, знав ясно, хто я, де мій чоловік, і давав мені часто докази своєї прихильності, залишаючи на столі яблуко чи грушку. Кажуть, що Чумаков, коли його вели на розстріл і коли побачив Ємця на балкони, крикнув йому:

— Товаришу Ємець, прощайте! Я знаю, що це ви завинили в моїй смерті!

Це був перший розстріл в Упродкомі і він зробив на всіх гнітюче враження.

Скоро потім знову до того трапилася нагода. У нас працював службовець Попов, референт м'яса. У нього завжди були непорозуміння у зв'язку зі звітом м'яса на ринку. Я не раз просила Крижанівського дати йому інше призначення, бо боялася за нього. І справді! Одного дня чую з кабінету Ємця крик, а туди саме увійшов Попов.

— Саботажник! Розстріляти! — кричить Ємець. У мене миттю запрацювала думка.

— Швидко, Юрку, дайте мені щось підписати Ємцеві, — кажу до Крижанівського. — Вхопивши телеграму, побігла в кабінет. Зі словами "срочна телеграма" поклала йому це на стіл до підпису, а поки той підписував (а це довго в нього тривало), я витиснула Попова в двері. Потім перебігла канцелярію, тримаючи його за руку, вивела на сходи і шепнула — "втікайте!" Повернувшись на своє місце, я зрозуміла, що це мені не минеться даром, і я розплакалася.

За кілька хвилин із кабінету вийшов Ємець і Крижанівський.

— Де Попов? — спитав Ємець.

— Не знаю. Він був у вашому кабінеті, — відповіла я.

Обидва вийшли, а в канцелярії розігралася несамоविта сцена. Дехто був блідий, інший плакав, а дехто мені цілував руки. Я прохала це припинити, бо міг повернутися Ємець або Рязанцев і все вийшло б на яву.

Про Рязанцева ще треба згадати. Це теж був службовець, що підлягав мені, як інші в тому відділі. Та що в нього було ще одне призначення, в цьому не могло бути сумніву. Про те ми всі догадувалися, хоч про те і не говорили. Поруч тих усіх своїх "прогрівів", у мене був ще один: до мене чомусь усі наші люди мали велике довір'я й кілька старшин прохало переховати їх документи. Будучи завжди відважною, я рішила переховувати їх саме в Упродкомі, припиливши кнопками до верхніх дощочок шухляди. Чи знав про це Рязанцев? Я на те не мала доказів, але насторожило мене, коли одного дня застала при своєму столі типа в червоній шапці (це була ознака високого більшовицького урядовця). Треба сказати, що поступаючи на працю в Упродкомі, я зазначила, що не володію російською мовою.

Отже й "Червона Шапка" почала з того, де я вчилася.

— У Москві, — відповіла я.

— То як то ви не знаєте російської мови?

— А от і не знаю! — відповіла я вже з серцем. — Бо з того часу, як царські жандарми арештували моїх братів за українську мову, я дала слово не вживати російської, а тепер, хвалити Бога, й не потребую, бо всі рівні! Я добре знала, що воно так не є, але Червоній Шапці це подобалось і він припинив розмову. За тиждень-два він зник із Кам'янця і більше сюди не повертався.

Треба було мені втікати з Упродкому. Моя витівка напевно звернула на себе увагу, кого треба, і раз це могло вдатися, а вдруге ні. Але все ж і це нелегко було зробити, бо місто було невелике, а працюю нас навантажували вщерть. Наприклад, кожної суботи о годині 10-ій праця в канцелярії припинялась і нас гнали на т. зв. "суботники". Спершу ми збиралися на площі, де на трибуні виголошували промови. Потім роздавали відра й ганчірки для миття підліг у касарнях або мило для прання солдатської білизни, і під звуки оркестри відводили до місця праці. Нас фотографували й поміщували в часописі з написом "Щасливая буржуазия радостно идёт на работы!"

Нас із Упродкому брали також на перебудову вузькоторового шляху на широкоторову залізницю. Це не було жартом. Пам'ятаю, як деякі наші службовці поплатилися за неї відрізаними пальцями. Мене хтось пожалів і, даючи відро, наказав носити їм воду.

Крім суботників призначили нам лекції лєнінізму. Це теж виконувалося лиш про око людське. В одній із кімнат влаштували аудиторію, а колишній урядовець УНР Дворкин читав наголос Лєніна. А тому, що ніхто його не слухав, він запитував час від часу, хто може переказати йому прочитане. На те завжди одержував відповідь, що ми не зрозуміли тексту й прохаємо прочитати ще раз. Інколи на ті лекції приходив і Ємець. Пам'ятаю, як він раз поклав голову на руки й заснув. Тоді Дворник припинив читати і звернув увагу, що прочитаний уступ дуже трудний, отже може товариш Ємець нам його пояснити. Але комісар, почувши своє прізвище крізь сон, підніс п'ястук і погрозив нам і Дворкину.

Все це було б весело, коли б не свідомість, що кожен такий жарт може скінчитися розстрілом. Але якось ніхто про те не думав, надто все те стало буденним явищем.

У тому ж часі мене також ще й "змобілізували" до театру. Тоді там перебував Державний Київський театр Садовського. Самого Садовського не було, але була більшість його акторів. Пам'ятаю Литвиненко-Вольгемут, Малиш-Федорець, Корольчук, Хуторну, Пєвного, Ол. Лєвицького, Борисоглібську, Авдієнко. Диригентом був Москвичів. Із приходом большевиків і виїздом Садовського дирекцію складали Орел-Степняк, Стадник і Макаренко, брат члена Директорії. Упродком не хотів мене відпустити і я мусіла ділити свій час між одних і других. Це було дуже тяжко, бо большевики пересунули годинника на дві години вперед. Я мусіла о 7-ій, себто о 5-ій рано бути в Упродкомі, де праця тривала до 2-ої полудні. А потім ще з 4-ої до 6-ої години проба, а о 8-ій вечора починалася вистава. Не диво, що під час якоїсь великої павзи на сцені Олександр Лєвицький збудив мене!

Одного дня прийшов до канцелярії урядовець з доручення Ємця, щоб я принесла з поліції довідку, де й котрого дня виїхав мій чоловік. Урядовець той знав мого чоловіка і порадив мені не баритися з посвідкою, а я й сама розуміла це. Пішла на міліцію, але начальника не застала. Міліціонери стали розпитувати мене, що діється в Упродкомі, бо вже чули, що большевики втікають і наші близько. Не знаючи, хто ті люди, я обережно сказала, що такого не чула.

— А от, що у вас робиться? — показала я на портрети Лєніна й Троцького з примальованими бородами.

— А це? Та хай тільки заберуться, ми їх не так і не тим розмалюємо! — заспокоїли вони мене.

Не добившись нічого (одверто кажучи, й не могла я нічого одержати), пішла я знов до Упродкому і застала там усіх при пакуванні паперів. По сходах зносили великі мішки. Наткнулась я й на того урядовця, що приходив від Ємця. Побачивши мене, він з радісними очима, а сумним голосом заявив:

— Евакуація, товаришко! — І додав пошепки: Втікайте, щоб вас ніхто не бачив! — Повторяти цього не треба було — я вилетіла, як куля. Вдома застала всіх схвилюваних вісткою про евакуацію.

Місяць перед тим у нас переводилось "уплотне-

ние" помешкань. Нам прислали двох червоноармійців, що зайняли сусідню кімнату. Один із них був одесит, а другий галичанин. Одесит щодня приносив кошами награвану садовину й частував мене нею. Ясно, що їм дані були окремі інструкції щодо нас.

За кілька днів, думаючи, що нікого немає вдома, робила щось у своїй кімнаті і заспівала "Як умру, то поховайте". Раптом почула, що хтось почав вторувати за стіною. Я заспівала якусь народну пісню, а за стіною підтягнули теж. Тоді я сіла за піяніно і стала награвати "Не пора, не пора", і раптом побачила у вікні галичанина.

— Пані добродійко, де наші? — спитався шепотом.

— Пішли до міста, — відповіла я.

— Я не про те. Питаюсь, де українці? Нам не говорять правди, ви напевно знаєте. Я чув, що вони десь близько в Ориничі, чи що?

— Ні, не знаю, — відповіла. — Як ви кажете, то певно правда. Люди багато брешуть, додала я для конспірації.

— Дякую, пані добродійко! — І зник. Увечорі галичанин вийшов із пакунком. Коли ж згодом прийшов одесит, то почувся лиш його розпачливий вигук.

— Удрал, удрал, проклятий галічан!

А коли я прийшла додому по міліції, не застала й одесита! Ясно, що починалась евакуація — найбільш небезпечний час для таких, як я. Пішла порадитися до хворого Ліневича, у нього застала Новоградську, французенку, що служила в Рєвтрибуналі. Вона порадила мені піти переховатись у неї.

— У мене курятник під стріхою. Посаджу вас туди, відставлю драбину, нікому й на розум не прийде, що там хтось є. Тільки під однією умовою: у комірці напроти будуть сидіти два жида-комісари, Фукс і Клецьельман. Коли прийдуть українці, ви будете рятувати їх, а коли вернуться большевики, вони — вас! — Я сказала, що подумаю, і попрощалась.

Я не знала Новоградської й боялася довіритися жидам. Новоградська не раз попереджала мене, що за мною є нагляд, але я легковажила її слова. Але на цей раз я таки мала якесь відчуття безпеки і пішла геть із хати. Не бажаючи наражати нікого, я вибрала своїм пристановищем цвинтар. Наше мешкання було недалеко цвинтаря і я могла легко туди городами пробратися. Там я заховалася на могилі ген. Володія, що помер кілька місяців тому. Пересиділа я там кілька днів. Що не передумалося і не пережилося за той час!

Останню ніч я наїлася страху, почувши людські голоси. Очевидно, це були такі ж нещасливі, як і я, що шукали сховища. А я лягла під лавку коло самої могили і мені здавалося, що я вся пішла в землю. На щастя, голоси стихли, а за кілька годин я почула голос мого господаря, що гукав:

— Ганно Вікторівно, де ви? Йдіть додому!

Продовження на обкладинці

Вісті з Централі

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА ВПЛАТИЛИ В ЛИСТОПАДІ 1981 р.:

ОБІЖНИКИ РЕФЕРЕНТОК ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СУА

Відділи СУА одержали в листопаді 1981 р. обіжники референток:

Культурно-освітня референтка подала сугестії для похваллення праці у Відділах, виготовила теж список річних подій, які Відділи повинні відмітити.

У канцелярії СУА будуть допоміжні матеріали, які можна дістати, коли Відділ звернеться за ними. Звертається теж до Відділів, які мають готові цікаві матеріали, переслати їх до канцелярії СУА.

Виховна референтка в своєму обіжнику звертає увагу на посилення кампанії приєднання дітей до існуючих світличок, на творення світличок для дітей, що не знають української мови і на влаштування світличок по вакаційних оселях.

Звертає увагу на курси для провідниць світличок, семінари для батьків, пропонує давати реферати на виховні теми, поміщувати на ці теми статті в українській пресі.

Закликає підтримати проект 64-го Відділу видати книжку дитячої творчості з нагоди 1000-ліття хрищення України.

Пресова референтка в обіжниках до Відділів і до Окружних Управ подає спосіб і реченці для поміщування хронік в 1982 р. Звертає увагу на важливість знімків і подає висоту оплати за їх поміщення. Пригадує теж Відділам, що можуть раз у році післати допис із діяльності свого Відділу.

ПРИКЛАД ГІДНИЙ НАСЛІДУВАННЯ.

Голова новоствореного 119-го Відділу СУА у Йонкерсі і довголітня членка 83-го Відділу СУА Олександра Крумшин зложила 60.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" від себе, своєї мами Анни Варчак та двох доньок Люби і Соні. До їхньої родини приходив один журнал вже довгі роки і тому замість чотирьох передплат до одної хати зложили по 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Всі вони стали членками 119-го Відділу і цим датком доказали зрозуміння обов'язків членки.

Щире Вас спасибі!

Редакція і Адміністрація "Нашого Життя"

ВІД РЕДАКЦІЇ "НАШОГО ЖИТТЯ":

Проситься всіх дописувачів "Нашого Життя" посилати до редакції тільки оригінали дописів чи статей. Згідно з журналістичною практикою не подається копій статей, що були поміщені, чи переслані до інших газет чи журналів. Для кожної газети, чи журналу треба писати окрему вістку або статтю. Будемо вдячні, коли пресові референтки чи дописувачі будуть придержуватися тієї засади.

900.00 дол.: Окружна Управа СУА, Дітройт, Міч.

800.00 дол.: Михайло Лисак, Бофало

225.00 дол.: Зенон Володимир Петеш, Чікаго

по 200.00 дол.: Юрій і Аніса Мицаки, Форест Гіллс, Михайло Пирський, Нью Йорк (через 64-ий Відділ СУА), інж. Роман Левицький, Філадельфія, Іван і Марія Крамарчуки, Рочестер, Н.Н., через 93-ій Відділ СУА, Гартфорд, 21-ий Відділ СУА, Бруклін

165.00 дол.: Допомогова Секція при Відділі УККА, Бофало по 150.00 дол.: Ірена Кливак, Кліфтон, д-р Богдан і Ольга Фараоніви, Трентон

136.00 дол.: 35-ий Відділ СУА, Озон Парк

по 110.00 дол.: 28-ий Відділ СУА, Ірвінгтон (в пам'ять бл.п. Михайла Плешкана, який був довголітнім спонсором родини Ковальчик), Остап Миськів, Аліквіппа (вплата на дальші роки студій свого стипендиста)

100.00 дол.: Стефанія Балько, Гартфорд

50.00 дол.: Степан Гук, Ірвінгтон (доповнення стипендії)

20.00 дол.: інж. Григор Олексій, Дункірк.

На Фонд ім. Еви Сташків:

25.00 дол. 90-ий Відділ СУА, Філадельфія

Разом 4.141.00 дол.

Ірена Качанівська
скарбничка стипендій СУА

В пам'ять бл.п. Стефанії Борович на стипендію в Польщі, зложили членки 22-го Відділу СУА в Чікаго 155.00 дол. і членки 74-го Відділу 15.00 дол. — разом 170.00 дол.

11-ий Відділ СУА в Трентоні Н.Дж. складає 13.00 дол. на передплату для "Бабусі"

Цією дорогою складаю ширю подяку всім членкам 11-го Відділу СУА які вложили стільки труду, щоб заступати мене протягом довшого часу в моїй функції, якої я не могла виконувати через недугу мого чоловіка.

З цієї нагоди складаю 15.00 дол. на Фонд Політичних В'язнів. Рівнож з вдячності Дарії Самотулці за уможливлення мені бути присутньою на сходах Відділу складаю 15.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку

Надія Юрчинська

Цією дорогою складаю ширю-сердечну подяку голові Анні Стельмах та паням-членкам 59-го Відділу СУА за влаштування для мене прощального прийняття, із приводу мого виїзду із Балтімору.

Як вияв вдячності складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" і 25.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку

Анна Мельник

УВАГА

УВАГА

ДО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ЧІКАГО І ОКОЛИЦІ

До нашого відома дійшло, що багато наших передплатників в околиці Чікаго, з нев'яснених причин не одержали журнал "Наше Життя" за червень 1981 р. ч. 6. Просимо повідомити адміністрацію листовно, подаючи прізвище і адресу передплатника і ми радо вишлемо неодержане число.

Адміністрація "Нашого Життя"

РІЗДВЯНА УКРАЇНСЬКА ЯЛИНКА В "НАЦІОНАЛ МЮЗЕУМ ОФ АМЕРІКАН ГІСТОРІ" В СМІТСОНСЬКОГО ІНСТИТУТУ

78-ий Відділ США ім. Степанів у Вашингтоні і цього року прибрив "різдвяну українську ялинку" у відомому музеї "Націонал Мюзеум оф Американ Гісторі", при Конститушен Ав. і 14 Стріт, Н. В. Ялінка відкрита для публіки від 18 грудня до 3 січня 1982. Під ялинкою є підпис "Українська ялінка". Та, хочби і не було підпису, кожний українець пізнає її, бо на ній чудові прикраси, виконані руками наших союзнянок. Спершу в очі впадають ляльки, що зображують ношу Гуцульщини, Полтавщини ..., а дівчата, молодіці і легіні, які мигають між галузками ялинки, немов заглядають за вишиваними подушечками на сусідній галузці, чи збанком на воду, який блищить на вершках галузок тут і там. Є там і пташки з печеного тіста, які неначе сиділи на чімсь короваї недавнього весілля; блищать — мов на сонці — павучки, зроблені зі шкаралупи орішка і лискучих кораликів. На вершку ялинки, у вишиваній білій тозі, стоїть ангел; а у заглиблених між галузками поважно колихаються неначе свічки з гуцульської кераміки. По цілій ялинці біліють розкинені на лискучих підставках білі свічечки. Тут також велика різnorodність вишиваних подушечок, паяців, різноколірових лискучих їжаків, і безліч ланцюгів, що виглядають немов великі жмутки платків снігу, що паде з Неба на Землю по лискучій нитці. Прямо неможливо усе детально описати, це треба побачити. Вірю, що кожний глядач буде захоплений красою ялинки, бо у неї вложено багато праці.

Ініціативу Мілі Процінської, яка започаткувала українську ялинку у Смитсоніан Інституті минулого року, перейняла цього року Мотря Слоневська, яка координувала працю союзнянок із персоналом Музею.

Вірю, що цією ялинкою, нашою любов'ю та зберіганням нашої традиції і культури, ми звернемо увагу американського глядача на українську мистецьку спадщину.

Ярослава Оришкевич
пресова референтка

Українська ялінка, яку приготував 78-ий Відділ США у Вашингтоні, для "Націонал Мюзеум оф Американ Гісторі". Прикраси роботи членок США і Слави Геруляк, яка виконала теж вертеп.

A Ukrainian Christmas tree, prepared by UNWLA Branch 78 of Washington, D.C. for the National Museum of American History. Ornaments made by UNWLA members and Slava Gerulak, who also made the "vertop".

Ukraine

The Christmas tree, or yalinka, is a delightful later addition to the holiday festivities in most of the Ukraine. Before dark on Christmas eve the yalinka magically appears. Together the family makes hand-crafted ornaments that are hung on the yalinka. In some households candles on the yalinka are lit just as the family begins their traditional Christmas eve supper—the highpoint of the holiday as the first star appears in the evening sky.

*From The Ukrainian National Women's League of America, Inc.
Chapter 78, Washington, D.C., and Slava Gerulak*

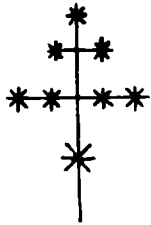

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

XXXIV РІК ВИДАННЯ

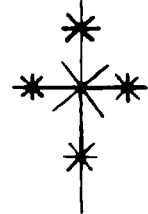
СІЧЕНЬ 1982

ЧИСЛО ПЕРШЕ

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ!

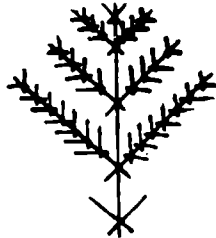
У цей святочний час, коли весь український народ з радістю вітає Божє Дитячко, пересилаємо всім нашим складовим організаціям і їх членству щирі побажання. Складаємо щирий привіт усьому українському народові, що бореться з переслідуванням на рідних землях. З великим жалем та співчуттям вітаємо також жінок-в'язнів, що в тюрмі чи на засланні зустрічають Різдво Христове.

Стефанія Савчук
почесна голова

в США
Іванна Рожанковська
Марія Квітковська
Марія Нестерчук
Валентина Кузьмич

у Канаді
Люба Чайковська
Марія Долишна
Марія Шкамбара

Лідія Бурачинська
голова

в Європі
Ольга Штайнер

в Південній Америці
Марія Мазняк

в Австралії
Лідія Гаєвська-Денес

РІК КОНГРЕСУ

Ми увійшли в 1982 рік. Поволі наспів він і ставить перед нами свої вимоги. Вимагає застанови відносно того, що найбільш важливе і суттєве в ньому.

Так як бачимо перед собою — цією найважливішою подією буде Конгрес. IV Конгрес СФУЖО чи українського жіноцтва, не має значення, як його будемо називати. Це буде З'їзд усього жіноцтва з підкресленням суттєвих справ, що жінок цікавлять чи хвилюють.

Недавно Народи Управи СФУЖО ухвалили його. Видно, відчувається потреба жіночого з'їзду, що висловився б до всіх актуальних справ. Бо наради Управи застановилися також над його програмою, яка ще може бути змінена.

В осередку зацікавлення — українська родина. У Декаді Української Родини мусимо цій темі присвятити увагу, принаймні на початку цієї Декади. Бо ж ми разом із Президією СКВУ проголосили її й далі виконуємо разом із нашими Церквами. Дотепер ніхто не зацікавився так цією темою й не виконує її постулатів. Ми вже проголосили план праці на 1981/82 рр., і чекаємо відгуку наших складових організацій. Працюємо далі над її вимогами і віримо, що на Конгресі вже знатимемо напрямні і осяги україн-

ської родини.

Друга тема, що заторкує нас безпосередньо — це жінка України. Чим живе вона, звідкіля черпає силу, якою дорогою прямує вона, залишена сама собі? Адеж вона теж зберігає родину, теж дбає про її розвиток і прямування. А головне — протиставиться русифікації і її прикрим наслідкам. Знаємо, що вона бере участь у правозахисному рухові і підтримує його. Але широкі маси українського жіноцтва здобувають звання і будують життя України разом із чоловіками. Все це хочемо пізнати й закріпити.

А ще цікавить нас найбільша ділянка нашої роботи — зовнішні зв'язки. Ми вглибилися в них і здобули певні позиції. Як маємо їх продовжувати? Ми є тепер у половині Декади Жіночого Поступу, що має за собою дві Світові Жіночі Конференції у Мехіко і в Копенгагені. Тепер чекає нас остаточна Конференція у Найробі, Кенія у 1985 р. Як маємо там висувати справу української жінки і домагатись полегші для жінок-в'язнів?

У тих трьох напрямках радитиме Конгрес. Може вирине ще якась справа, що затривожить українське жіноцтво. Але покищо будемо підготовляти ці намічені теми, щоб дістати вказівки на майбутнє.

НАШІ ПРОФЕСІОНАЛІСТКИ

Час від часу проявляється в пресі вістка про осяги наших жінок. Немаємо тут на думці завершення їхніх студій, а радше здобуття успіхів у праці. Це є також знаменне, що наше молоде жіноцтво знаходить собі поле праці в індустріальних країнах Америки й Канади. Незалежно від студій, які теж потрібні, час показав тих, що пішли вперед у різних ділянках.

Ділянка банківництва пригожа для праці жінок. Відзначились у ній дві українки, що були навіть товаришками на студіях. Це були — **Таїса Збир і Марта Шиприкевич**. Вони закінчили факультет адміністрації бізнесу у Філядельфії й стали працювати в банках. Таїса перенеслася на Флориду, де працювала в Центральному банку. А Марта пішла працювати до Федерального Контрольного Банку, де стала контролером банкових підприємств. Обидві оправдали себе у своїй праці. Таїса Збир недавно стала віце-президентом банку, що має на Флориді п'ять філій. Вона одружена з Франком Лорензом, працівником того ж банку. А Марта після довгих років праці в банку, де вона теж вибилася на добре становище, покинула його і перейшла на президента Української Шадниці.

В 1974 р. **Зоряна Кавка-Молсід** була вибрана видатною молодою жінкою в Америці. У цьому році вона також стала заступником професора у вищій школі медсестер при Пеннсилвенському університеті. Перед тим вона здобула в 1973 р. докторат при Філядельфійському каледжі фармацевтики у Філядельфії. Вона одружена з д-ром Томасом Молсідом, професором Пеннсилвенського університету. У них є двоє дітей — Марко і Наталка.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР

На Нарадах Управи ухвалено створити Інформаційний Центр для українського жіноцтва. Це було виповненням постанови статуту п. н. "Засоби", розділ II, т. 4.

Цей Інформаційний Інститут поширюватиме інформації про працю СФУЖО і складових організацій. Він діятиме по лінії бюлетеню "Українка у світі", тільки своєю діяльністю охопить також радіопередавання.

Його праця йтиме також у відворотному напрямі. Він збиратиме

відомості про світовий жіночий рух і буде передавати їх нашим складовим організаціям. При Інформаційному Центрі буде бібліотека жіночого руху, яка буде збирати всі відомості, журнали і бюлетені.

У сферу зацікавлень інформ. Центру увійдуть також незорганізовані жінки. Він буде старатись досягнути їх також, чи то за допомогою радіо-передавання чи листків, що їх буде видавати.

У цьому році Інформаційний Центр буде інформувати також про підготовку до IV Конгресу СФУЖО. Оцим він заповнить до певної міри відсутність пресової референтки, що її не вибрано в теперішній каденції СФУЖО.

Інформаційний Центр є в підготовній стадії. Його погодилась очолити Люба Онуферко. Тепер вона добирає собі співробітниць, що зацікавлені в цій справі.

ПРАЦЯ "НАШОЇ СПАДЩИНИ"

Гурток "Наша Спадщина" при Єпархіяльній Управі ЛУКЖ у Торонто розпочав восени курс вишивки. Цю працю він провадить уже 8 років. Цього року навчання почнеться від мережок, перейде до рушників із Придніпров'я і підризників.

Рівночасно буде провадитися курс вибійки. Будуть показані скатерки, серветки і суконки, прикрашені вибієвкою технікою.

Курси мають альбом рушникових узорів, із яких зроблено побільшення до природньої величини.

ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК "ПРОСВІТИ" В АРГЕНТИНІ

Дня 10 листопада 1979 р. відбувся З'їзд Об'єднання Жінок "Просвіти", на якому вибрано таку Управу:

Ольга Говдак, голова, Антонія Гуренок, заступниця, Михайлина Савчук, писар, Маруся Мороз, заступниця писаря, Наталя Дора Балук, скарбничка, Розалія Данилишин, заступниця скарбнички. Референтками стали — Галина Шафовал і Наталя Стрийків культурно-освітніми, Михайлина Назарик господинею. Членами Управи стали — Е. Вержбіцька, В. Мороз, К. Маркович. До Контрольної Комісії увійшли — Євгенія Довбня, Соня Демчук.

Свою діяльність Управа розгортала в 1980 і 1981 рр. Найперше відсвятковано традиційні українські

свята, як Різдво зі своєю ялинкою, Великдень зі спільним свяченням, День Матері і т. д. Бралося участь в усіх культурних і патріотичних святкуваннях нашого поселення.

Головна подія в культурно-мистецькій ділянці — це відкриття постійної виставки українського народного мистецтва. Цю подію зв'язано з 110-тим роком народин Лесі Українки і вона носить її ім'я. З тієї постійної виставки ми дуже горді, бо це єдина того роду культурна станиця в Буенос Айресі. Це відбулося 30-го серпня 1981 р.

Треба ще додати, що наше Центральне Товариство "Просвіта" у звіттовому часі завершило перебудову свого приміщення. Об'єднання Жінок допомогло їм, організуючи фантову льотерію, яка дала свій вислід у сумі 5 мільйонів пезів, що дає 2.500 дол.

Об'єднання Жінок "Просвіти" співпрацювало також у Комітеті Українського Року Дитини разом з іншими жіночими організаціями. Цей рік ми завершили дуже успішно, висилаючи до Світової Комісії УРД суму 1,000 дол. Ми дуже радо хотіли б знати, як Світова Комісія використала ці гроші.

Ольга Говдак

М. БОГАЧЕВСЬКА-ХОМ'ЯК ПРОДОВЖУЄ НАУКОВІ ДОСЛІДИ

Щоб завершити свої пошукування в архівах Східньої Європи історик Марта Богачевська-Хом'як в акад. році 1981/82 попрохала відпустки у своєму каледжі. Вона отримала стипендію Асоціації Жінок із Вищою Освітою в Америці. Вона обгрунтувала своє прохання про стипендію тим, що Україна, була поділена між різними державами й через те її пошукування мусять відбуватись у різних місцевостях тих держав. Окрім того Рада Міжнар. Дослідів і Обмінів призначила їй дві менші стипендії — одну на поїздку до Советського Союзу, а другу до Польщі й Чехословаччини. Союз Українок Америки призначив певну суму на видання книжки. Марта Богачевська-Хом'як зібрала величезний матеріал. Вона вже кілька літ вивчає цю тему й опрацьовує її. І так зладила була уступ на тему "Соціалізм, фемінізм і націоналізм" до збірника "Жінки Східньої Європи" і уступ про українську феміністку Наталію Кобринську для Гарвардського збірника про Галичину.

ВІСТІ СФУЖО — ЗМІСТ РІЧНИКА ХХІІІ 1981

ЖІНОЧА ПРАЦЯ, ЖІНОЧИЙ РУХ (ВІСТІ СФУЖО)		Конвенція Ген. Федерації Жін. Клубів	5	19	
		Поворот Анни Марії Баран	6	19	
		Контроля Книг СФУЖО	6	20	
Фонд Зв'язків	2	20	Наради Управи 1981	6	20
Конференція СФУЖО в Австралії	2	20	День СФУЖО	6	20
Розпочалась Декада Української Родини	3	16	Комітет Нар. Мистецтва	7	21
Програма Конференції СФУЖО	3	16	Нарада Управи 1981	7	22
XVIII. Літ. Конкурс СФУЖО	3	17	Пленарні Наради СКВУ	9	19
Конференція інвалідів	3	17	День СФУЖО у Вашингтоні	9	20
В обороні Оксани Мешко	4	19	Студійний День М.М.М.	9	20
Жіночий Інститут вільної преси	4	20	Із поїздки до Австралії	9	20
Нарада голів	4	20	Сенйорка жінок-в'язнів	10	18
Підготовка до Конгресу	5	18	80-річчя артистки	10	18
А.М. Баран вирушає в дорогу	5	18	ІХ. Баль Преси	11	18
Сторінка др. Ніни Строкатої	5	18	День СФУЖО пересунений	11	18
Обрядовість української родини	6	19	Сторінка Ніни Строкатої	11	17
Інформаційний Центр	6	19	Маріологічна бібліотека	11	17
Оборона Оксани Мешко	6	20	Заступниця голови Фін. Комісії	11	18
Оборона дитини	6	20			
Декада Української Родини	7	21	СКЛАДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ СФУЖО		
Напередодні Нарад Управи	9	19	Організація Українських Жінок у Бразилії	1	23
Нарада голів	9	20	Асоціації Журналісток	1	23
Творення фондаций	10	17	Виставка килимів	3	17
			Курс тканин	3	17
Дата Нарад Управи	10	18	З Музею ОУЖ в Англії	5	19
Після Нарад Управи	11	17	Український Музей	7	21
			Нарада у Швейцарії	7	22
ВІСТІ З ДІЯЛЬНОСТІ СФУЖО			ІХ З'їзд ОЖ ЛВУ	7	22
Постанови 1980 р.	1	22	З'їзд Об'єднання Українок Бельгії	9	20
Створення нових комісій	1	22	Музей ім. Алли Горської	10	17
Нарада Українського Року Дитини	1	22	Ювілейний З'їзд УЗХ	11	18
Молоді докторки	1	22			
Голова СФУЖО у Вінніпегу	2	20	ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ		
Український рушник	2	21	Ганна Дмитерко-Ратич	5	18
Український Рік Дитини	2	21	Мати Марія Должицька УСВВ	7	22
Фінансовий правильник	2	21	Олена Василева	9	20
Збіркова кампанія	3	17	Відійшла Уляна Целевич	10	18
Історія СФУЖО	3	17	Лідія Петрушевська	11	18
Наші відвідини	4	19			
Ганна Михайленко засуджена	4	20	НОВІ ВИДАННЯ		
Нові професійні сили	4	20	Марія Жижка: Яким ідеш шляхом?	6	20
Відділ Амнесії в Саскатуні	5	19			
ЗУАДКомітет розпочинає допомогову акцію	5	19			

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Українська громада Нью-Йорку провела на вічний спочинок дочку буковинської землі **бл. п. Стефанію Жуковську**. 18-го квітня перестало битися її серце.

Бл. п. Стефанія народилася в 1911 р. у с. Борівцях у родині вчителів Циганюків. Середню освіту закінчила в Чернівцях у 1929 р. Записалась на студії богослов'я на теологічному фа-

культеті, бажаючи придбати звання вчительки релігії. Закінчила їх, як ліценціят богослов'я. У 1937 р. одружилась із молодим адвокатом Ярославом Жуковським. По війні зустріло її велике горе, у 1947 р. помер у Мюнхені її чоловік. Отже Стефанії прийшлося самій переїхати океан і ставити перші кроки на американській землі. Тут вона доповнила студії книговодства і стала працювати в Макс Каде Фондації, де незабаром стала членом їх дирекції.

У громадському житті бл.п. Стефанія теж брала участь. Вона ста-

ла співзасновником Української Буковинської Громади в Нью-Йорку, Центрального Об'єднання Буковинських Українців і була членами їхніх Управ. Включилась також у працю Т-ва "Запороже", де була довгі роки членом старшини. Врешті стала членкою-прихильницею СФУЖО, як перша буковинка. Щороку оплачувала журнал "Наше Життя" для бабусі.

Врешті вийшла на пенсію, але час від часу поверталась до фундації, щоб допомогти невідданому працівникові, що став на її місце.

Вічна їй Пам'ять!

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XXXIX

JANUARY 1982

EDITED BY A. H. Sawyckyj

Viewpoint

UNWLA AND THE YOUNG UKRAINIAN WOMAN

by *Christine Dobczanska-Melnyk*

The main goal of the Ukrainian National Women's League of America is to bring together all women of Ukrainian ancestry.

Is the UNWLA successful vis-a-vis young Ukrainian women in the U. S.? Do these young women join our Branches?

Unfortunately not. Only a small percentage of young women and young mothers are interested in the work of UNWLA. Most are reluctant to join. They cite a number of reasons for not joining: "not enough time, have other interests, UNWLA isn't doing anything concrete."

For some reason, UNWLA does not have a "positive image" among young Ukrainian women and in our wider community. How can we rectify this?

We, as UNWLA members, must inform and show women (and particularly prospective members) what UNWLA is, how it distinguishes itself from other women's clubs and associations, and its achievements, which are many. Our help to orphans, assistance to theology students in the Ukrainian church, our Ukrainian Museum which attracts a lot of non-Ukrainians and in this way popularizes knowledge about our art history and culture — we have this and much more to be proud of.

We, as UNWLA members, must have a positive attitude toward our organization. When others see our personal satisfaction and our positive achievements, they may be interested in joining.

It's sad to say, but there seems to be an indifference to Ukrainian matters by many Ukrainians — indifference to church, to youth organizations, to *Ridna Shkola*. The reason often given is "lack of time." Often, the lack of time is caused by the increasing number of working women, particularly working mothers. When the children in a family become old enough to join *Plast*, *SUM*, etc. the parents then may become active in those organizations.

There is not much time left for UNWLA. If young women could see UNWLA as a means of getting together and cooperating on goals and issues which are important to their lives, we could solve this problem of indifference. Let us see how UNWLA could resolve this.

Looking over the Reports from the Branches over the last few years, we see that many young Branches arose out of an interest by mothers in forming nursery schools (*svitylchky*). This is an excellent goal, but

UNWLA's role should not stop with nursery schools. As young mothers we should make sure UNWLA expands on its educational role — for example, by publishing in *Our Life* just before the beginning of the school year, a list of Ukrainian educational handbooks and materials.

Individual Branches could contribute to this. How? There are many young professionals — teachers and illustrators — who can and do prepare educational materials in the Branches. The Branches should keep UNWLA's National Office informed so that it can share these materials with others in UNWLA who need them.

Another goal which is very important is spreading the truth about Ukraine. We have many members who are Ukrainian teachers in grammar and high schools. How helpful it would be if UNWLA could coordinate the production of a slide presentation about Ukrainian history and art which could be used in the Branches, by these teachers in their classrooms, and by mothers of Ukrainian children who are often asked to share some information about their heritage with their children's schoolmates.

Another area where young Ukrainian women could serve useful functions would be as guest speakers about Ukraine and its culture before various clubs and associations in their local communities.

Here I have noted just a few of the ways in which UNWLA can attract the young Ukrainian woman to UNWLA: by helping young mothers with the Ukrainian aspect of their children's education beyond the nursery school, and by giving young modern women the opportunity to spread the truth about Ukraine in the non-Ukrainian world.

There is no question that UNWLA is one of the most important community organizations which has played a vital role in preserving the Ukrainian identity in the U. S. Now let's be sure UNWLA accepts young women, cooperates with them and gives them an opportunity to fulfill their interests and goals within the structure of our organization.

Christine Dobczanska-Melnyk became involved in UNWLA as a nursery school teacher eleven years ago. Since January 1981 she is the President of UNWLA Branch 108 in New Haven, Conn. where she has held various posts over the years. This article is adapted from a talk she delivered in Ukrainian at UNWLA's 19th Convention in Philadelphia in May 1981.

HEALTH & WELL-BEING

In this new column, Dr. Maria Motyl will contribute articles on health, science and the environment.

Readers who are interested in the applications of the most current scientific research to their personal health, however, should not look to this as a medical advice column, but should consult with their personal physicians.

Dr. Motyl is a microbiologist at the Mt. Sinai Medical Center in New York, where she is involved in teaching as well as clinical and pure research. For an interview with Dr. Motyl, see the November 1981 issue of Our Life.

ANTI-CAVITY PILL IN THE WORKS

Scientists are working on a pill that will protect against the most common cavity-causing bacteria, *Streptococcus mutans*. These bacteria make a substance that helps them cling to tooth surfaces. As the bacteria convert the sugar we eat to acids, the acids get trapped and dissolve tooth enamel. This leads to cavities.

Humans make some, but not enough, antibodies to resist the bacteria. Volunteers at the National Institute of Dental Research were given capsules of killed bacteria, and it was found that antibodies to the bacteria rose dramatically. The volunteers were able to fight off artificially produced *S. mutans* infections. Further studies are planned to learn more about this new way to prevent tooth decay.

GERMAN MEASLES DROP DRAMATICALLY

The Centers for Disease Control in Atlanta report a record low number of cases of rubella, or German measles, in 1980 in the U. S. The 3,904 cases reported represent a 70% drop over the number of cases in 1979. This dramatic decrease is attributed to a successful vaccination program involving preschool and school-age children.

More recently, increased efforts have been made to vaccinate young adults because of continued reporting of cases of congenital rubella syndrome. In this syndrome, a rubella-infected pregnant woman can transmit the disease to her unborn child, sometimes resulting in severe congenital defects and malformations.

In a continuing effort to curb rubella, children one year and older are being vaccinated, as well as susceptible adults, especially females and/or hospital personnel.

GROUP B BLOOD CAN BECOME UNIVERSAL DONOR

Recent developments in blood research may lead to a day when there will never be a shortage of different blood types in hospital emergency situations. Researchers at the New York Blood Center have reported the transformation of type B cells to type O, using enzymes extracted from coffee beans. These newly made cells were then tested in volunteers with no adverse effects.

Of four human blood groups, type O is considered the universal donor and is the most useful in transfusions, where it is critically important that the correct blood type be used. Type O can be safely given to almost everyone, including people with type A, B and AB blood.

Forty-five percent of the U. S. population has group O blood, but frequently there are shortages even of this type in hospitals. Future research will be aimed at group A cells, since about 40% of the population has group A blood. Success at transforming group A blood to group O would have even greater implications for the blood supply in U. S. hospitals than the already successful experiment with group B.

DOCTORS NOW OPERATE ON FETUS IN WOMB

Doctors can now operate on a fetus within the womb to correct potential birth defects. In a case in California, surgeons were able to repair a urinary tract obstruction in one of two twins within the womb. Uncor-

rected, this condition could have caused crowding of the developing lungs and damaged the kidneys. Shortly thereafter, doctors in Colorado treated hydrocephalus, or buildup of cerebrospinal fluid in the brain cavity in a 24-week-old fetus. In yet another case, a fetus was operated on outside the womb and then returned to the womb.

This very new field of medicine is posing some ethical problems for doctors. They wonder what to do if upon opening the womb they find that the damage to the fetus from the disease has been more extensive than they had expected. Nonetheless, this new operating technique is very promising because it enables doctors to correct some potentially serious and heart-breaking birth defects.

MAKING YOUR FIRST PUBLIC SPEECH

One of the benefits of being active in an organization is the acquisition of many skills. Activism for the most part involves continuous contact with people. In your UNWLA branch, for example, you may be called upon to contact local newspaper editors with media information about a branch event, visit elderly or ill persons, coordinate a program, or teach a kindergarten class.

But perhaps the most dramatic/traumatic experience in the life of an UNWLA member may be her first speech. The excuses women come up with **not** to speak are many: "I'm shy. I can't think of anything worthwhile to say. I get tongue-tied."

Finally, after all the excuses have been exhausted, you relent. "Okay, just this once, I'll give it a try," you say. But after you agree, what's the next step?

■ **Do not despair.** Just keep in mind that it is not the most crucial event in your life and that all does not hang on its outcome. It may be a source of comfort or inspiration for you to know that some of the highest executives in UNWLA today were shy, tongue-tied ladies in their local branches years ago. Also, keep in mind that thinking about how terrifying public speaking will be is not half as bad as actually talking to a group.

■ **Prepare.** If you take time to prepare your speech and compose your thoughts, it will help decrease your anxiety level, in

QUESTIONNAIRE

UKRAINIAN WOMEN'S CONFERENCE ORGANIZING COMMITTEE

What: The Ukrainian Women's Conference

Where: Soyuzivka

When: October 2-3, 1982

Why: To enable Ukrainian women to come together for a weekend of discussions on challenges and problems faced by the new generation of Ukrainian women in the U. S.

TO HELP US BETTER PLAN A CONFERENCE THAT ADDRESSES YOUR NEEDS AND INTERESTS, PLEASE FILL OUT BOTH SIDES OF THIS QUESTIONNAIRE AND MAIL IT TO US AT THE ADDRESS INDICATED ON THE REVERSE SIDE BY FEBRUARY 28, 1982

SUGGESTED WORKSHOP TOPICS: In spaces provided, please rate these topics from 1 through 14, in the order of interest to you. (For example, you would be most likely to attend a workshop you rate as '1', least likely to attend '14.')

UKRAINIAN TRADITIONS

Our self-image as Ukrainian-Americans; children's expectations of their parents and their heritage, oversaturation by ethnicity.

LANGUAGE

A multi-level problem, among pre-schoolers, young adults, parents. Inadequacies of Ukrainian terminology.

INTERMARRIAGE

A panel of individuals from mixed (Ukrainian with non-Ukrainian) marriages. How they cope.

IDENTITY

A place in the community for those no longer active in Ukrainian affairs.

INSTITUTIONS

The precarious future of Ukrainian schools, churches, youth organizations.

THE INDIVIDUAL & THE COMMUNITY

Are Ukrainian organizations dealing with the needs of singles, single parents or the elderly?

SOCIAL PROCESSES

The effects of assimilation on Ukrainian society. Using our strengths to find concrete solutions now.

OTHER (specify topic of interest. Use this space or attach separate sheet).

WOMEN'S MOVEMENT

The relationship of Ukrainian women to the national and international women's movement. How we can contribute and benefit.

THE UKRAINIAN SUPERWOMAN

Balancing the many roles expected of the Ukrainian woman: mother wife, homemaker, community activist, working woman.

ACTIVISM

Its benefits and drawbacks. How activism can lead to career goals. The Ukrainian factor.

NETWORKING

Joining/forming Ukrainian networks-women's and otherwise. Ethnicity as a factor in networking.

HERITAGE

Artists talk about the Ukrainian sources/inspiration for their creativity. An exhibit of women's art and crafts.

POLITICS

Organizing Ukrainians to effect changes in American politics and gain influence in high places. Our relationship to Ukraine.

PRESS

The crucial role of communications for community preservation. How to make more effective use of existing media.

Please check here..... if you wish to help organize this event. We will contact you.

OVER

DO YOU PLAN TO ATTEND THIS CONFERENCE? (check one)

.....Yes Probably No
(Daycare services will be provided for those who must bring their children).

IN WHAT LANGUAGE DO YOU PREFER THIS CONFERENCE BE CONDUCTED?

.....Ukrainian English

PERSONAL DATA

AGE

.....Under 21 22-30 31-45 45-55 Over 55

MARITAL STATUS

.....Single Married Divorced Widowed

CHILDREN

.....No children Pre-school Grades 1-12 College Empty nest

WORK

.....Full-time Part-time Not currently working outside home
.....What Field (business, teaching, etc.)

EDUCATIONAL BACKGROUND

..... Liberal arts Sciences Business Other Specific Field

SOURCE OF INFORMATION ON UKRAINIAN EVENTS

.....Ukrainian-language "Svoboda" English-language "Weekly" "Our Life" ("Nashe Zhyttia") Church Friends, relatives

ORGANIZATIONS

.....Number of Ukrainian organizations to which you belong.
.....Number of American organizations to which you belong.

THANK YOU FOR FILLING OUT BOTH SIDES OF THIS QUESTIONNAIRE
AS OUR INTENTION IS TO CONTACT AS MANY WOMEN AS POSSIBLE, WE ENCOURAGE YOU
TO DISTRIBUTE COPIES OF THIS QUESTIONNAIRE TO INTERESTED INDIVIDUALS.

IF YOU KNOW OF SOMEONE WHO SHOULD BE ON OUR MAILING LIST, PLEASE
ATTACH A LIST OF NAMES (IN ENGLISH), ADDRESSES (INCLUDE ZIP CODE)
AND PHONE NUMBERS (INCLUDE AREA CODE).

Your Name.....

Address.....

City..... State..... Zip Code.....

Telephone

SEND TO:

UKRAINIAN WOMEN'S CONFERENCE ORGANIZING COMMITTEE C/O UNWLA,
108 SECOND AVENUE, NEW YORK, NY 10003

A LETTER ABOUT THE UKRAINIAN WOMEN'S CONFERENCE

DEAR FRIEND:

As a Ukrainian American woman, your situation is unique.

You are concerned about preserving some aspect of the Ukrainian heritage in your own life. If you have children, you try to help them establish a balance between the Ukrainian and American aspects of their lives.

Whether you are a homemaker or working outside the home, you try to reconcile the demands of home/career with a desire to serve the Ukrainian community. And you try to help Ukraine in its struggle for freedom.

As you look around the Ukrainian community at the various institutions that have nurtured you, you wonder about their future. How long and in what form will they survive? How can you help to improve and preserve them?

These are just some of the many questions Ukrainian women have discussed among each other over and over, usually in small gatherings with friends. But soon there will be an opportunity for a large number of us to come together to share common experiences and devise possible solutions to problems facing us as individuals and as a community.

A Ukrainian Women's Conference to discuss these very issues is being planned for October 2-3, 1982 at Soyuzivka, a Ukrainian resort in the Catskill Mountains. The idea for the conference was proposed by the National Executive of the Ukrainian National Women's League of America (UNWLA). A group of young, enthusiastic Ukrainian women, both members and non-members of UNWLA, agreed that the time has come for a gathering of this kind. We have come together for the

purpose of organizing this unique event.

In a pleasant, rural setting we will meet in small workshop sessions to discuss, share and begin to create our own Ukrainian women's network.

You can help by filling out the attached questionnaire, so that the conference topics will reflect your interests. Tell your friends about the conference. Make copies of the questionnaire and ask them to send it in to us. And watch for future articles in the Ukrainian press. If you would like to help organize the conference, please indicate on the questionnaire how you would like to help.

Make the Ukrainian Women's Conference of October 1982 your conference. Join us.

UKRAINIAN WOMEN'S CONFERENCE ORGANIZING COMMITTEE

Members of the Committee: Olenka Savyckyj, *Chairwoman*; Ksenia Dragan and Marta Andriuk, *Vice-Chairwomen*; Christine Dobczansky-Melnyk, *Recording Secretary*; Christine Towpasz, *Treasurer*; Ivanna Ratych, *UNWLA Liaison*. **Program Committee:** Maria Honcharenko, Virlana Tkach, Myrosia Wanio, Luba Sira, Marta Fedoriw, Christine Melnyk, Irena Kostrubiak, Motria Sharanevych, Oka Hrycak, Sonia Slobodian; **Publicity Committee:** Anisa Handzia Sawyckyj, Roma Sochan, Anna Rohoza, Ika Koznarsky Casanova; **Exhibit Committee:** Iryna Fedyshyn, Nadia Shmigel, Anna Boychuk; **Financial Committee:** Christine Towpasz, Marika Karlyk, Ewhenia Diaczuk; **Organizational Committee:** Diana Senezhak, Myrosiava Znayenko, Orysia Ochrymovych, Maria Motyl.

The above list includes some but not all of those women who have expressed an interest in helping organize the conference. Additional names will be published in our next announcement.

Cont. Making your first Public Speech, addition to making your talk more substantive. Practice your speech at home before an appreciative family (constructive criticism only, please). If your family isn't giving you enough feedback, practice with a friend. Practice your speech out loud as you stir the borshch on the stove.

■ **Relax.** If you are interested in the subject of your speech, and feel it's important, let your enthusiasm come through in your manner of presentation. Think positive. Tell yourself that your audience wants to hear your ideas, they're not just waiting for you to slip up.

■ **The Nitty-Gritty.** Capture your audience with your opening remarks. Be

specific in your speech. Use examples. Bring in human interest stories in order to make your point. Enunciate clearly, don't mumble. Try using some gestures. End your speech with a bang, make your closing remarks memorable. Try to talk to the audience, not read your speech to them.

■ **Don't overdo it.** In your eagerness to make your talk a success you may let yourself run on and bore your audience to tears in the process. There is nothing duller than the sight of a speaker turning endless pages of notes. Remember, it's the quality of your remarks, not the length of your speech that counts. (That's a positive aspect of the American culture you should emulate — (short

speeches with humor and punch).

■ **Give yourself a second chance.** If your terror at the thought of public speaking doesn't subside after the first appearance before a group, give yourself a little time. Don't give up after one speech, good or bad. One speech does not make or break a public speaking career. Try it a second and third time. It's like learning to drive a car: once you've mastered the art, you'll ask yourself: "How could I have thought I couldn't do it?"

■ **Good luck.** You can do it. At the very least, you owe it to yourself to try.

-A. H. S.

Анізія Турізінія Котелок, випускниця Католицького Університету в Курі-тибі 1980 р.

ГРАДУАНТКА ВИЩОЇ ШКОЛИ В БРАЗІЛІЇ

Анізія Котелок закінчила студії хемії та шукає праці в своєму фаху. Останні роки її спонсорами були подружжя Володимир та Уляна Дячуки. Ось виімок з листа Анізії:

"Пишу до Вас цих пару слів з подякою для організації СУА за цінну допомогу в закінченні моїх студій у факультеті хемії. Вам, Дорога Пані Савицька, за працю для нашої молоді тут у Бразилії та за приєднання спонзорів. Ця Ваша праця та допомога дає змогу багатьом студентам отримати кращу працю та позицію в житті. Прошу передати мій привіт усім паням із СУА та моїм добродіям. Пересилаю найкращі побажання щастя, здоров'я та сили в громадській праці."

ХРИСТЯ МАРІЯ ГАЛІБЕЙ CHRISTINE M. HALIBEY

Пластунка 3-тє пластове покоління. Абсолютка Школи Українознавства (Сиракузи). Осягнула BA в Cornell University, Ithaca, N.Y. в 1979 р. в ділянці східноазійських студій.

Працювала рік в Rush Medical School (Чикаго), як бібліотекар. В 1981 р. дістала з почестями M.S з бібліотечних наук в Michigan University Ann Arbor Mich. Тепер працює як директор бібліотеки медичного центру в Maumee, Ohio. Думає продовжувати студії з адміністрації.

ТАЇСА АЛЕКСАНДРА ГАЛІБЕЙ TAISA A. HALIBEY

Пластунка, 3-тє пластове покоління (куринь "Перші Стежі"). Абсолютка Школи Українознавства в Сиракузах, Н.Й. Осягнула B.S. з біології в Lake Forest College, Lake Forest, Ill. в 1979 р. Продовжувала студії в Illinois Institute of Technology. Працює як технолог у професора педіятрії в University of Illinois (медичний центр в Чикаго) при дослідах генетики. Плянує продовжувати студії.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

ХВ. РЕДАКЦІЯ ЖУРНАЛУ
"НАШЕ ЖИТТЯ"
НЬЮ ЙОРК

Н.Й. 1. XII. 81

Вельмишановна Пані Редактор,

Ваш журнал є справжніми гордощами нашої еміграції. "Наше Життя" читають не тільки жінки, але й ми — чоловіки — і всі вважаємо його найкраще редагованим журналом із усієї нашої преси у вільному світі. Це Ваше діло, Пані Редактор, і Вам належать наші компліменти.

У числі 9-му, за жовтень 1981 р. на обкладинці журналу пишається горда пара; підписано "Настуня Сомиш і її чоловік..." Знак часу! У добі воюючого фемінізму не подано імені чесного газди, у цінєвському кожусі, з пишними вусами, а тільки: "чоловік Настусі..."

Дозвольте чемно запротестувати в імені мужєвської половини української еміграції і просити Редакцію привернути чесному газді його ім'я і гонор.

Вітаємо Вас і запевняємо про нашу найглибшу пошану
Ваш

Іларіон Чолган

- 1) член Об'єднання Українських Письменників "Слово"
- 2) колишній член "МУР"-у
- 3) член Ліги Оборони Прав Українських Мужчин на еміграції

Побіч мистимо світлину, про яку мова, з повним підписом, який знайшли ми на звороті оригіналу світлини. В англійській мові в підписі у 9-му числі "Нашого Життя" чесний газда мав ім'я Іван. В українській, видимо, друкарський чортик (або якась чортесса) пропустила це ім'я. Жаль, жаль, жаль (тричі)

За листа й увагу дякуємо!

Редакція

Настуня Сомиш та її чоловік Іван з Вільхівки в цінєвських кожухах. Фото Ярослава Коваля.

Вечірна сукня

Скромно прикрашена вечірна сукня — це мрія наших вишивальниць! І справді — чи не можна б придумати кращий крій, скромніше прикрасити вишивкою, ніж цей київський модель!

Сукня з білої жоржети, скроена гладко. Крій рукава — раглан. Скроений доволі широко з тим, що на плечі він зібраний у поздовжні збирки, на яких уміщена вишивка. Ці збирки дозволяють на відповідну ширину рукава. Невеликий виріз біля шиї викінчений подвійним краєм, що зібраний, немов при сільській сорочці.

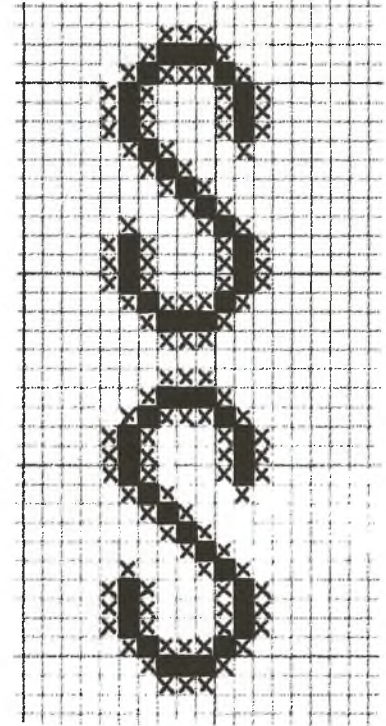
Вдруге вишивка примінена при бічному розрізі з обох сторін. Розріз підложений жоржетою або якоюсь тоншою тканиною.

А. МАТУШЕВСЬКА

СПОСТЕРЕЖЕННЯ

Сидячи в переходових таборах ми пильно щодня слідкували списки, що вивішувались в канцелярії УНРА Там бо були зазначені прізвища тих "щасливців", які одержували візи на виїзд до різних заморських країн. Тепер картина дещо змінилась. Кожний, одержавши "Свободу", найперше заглядає на ту третю сторінку з хрестиками, де зазначено, хто дістав уже візу на той світ і коли треба йти на панахиду, чи, як далеко, скласти письмову кондоленцію. Якимось тепер помічається, що того роду візи видаються в приспішеному темпі, скорше, ніж 30 років тому.

Зараховуватись до "сеньйорів" варто тільки у таких випадках: щоб користати зі знижених проїздів і інших пільг, щоб одержувати платню від Соц. Забезпечення. Позатим належати до того роду людей викликає пригноблення і "мементо морі".

Буковинський мотив "спіраля", виконаний хрестиками. До вишивання вживати муліне Д.М.Ц. в кольорах: чорна ■ ■, червона ХХ.

Коли в нас передбачається чи то академія, чи концерт, чи доповідь в честь наших визначних людей чи героїв, то на запитання, чи йдуть відповідно запитанням, "а хто це улаштує і де це, в чій домівці відбувається"? Не є важливе що саме святкують, але яке політичне угруповання це робить.

НОВА УКРАЇНЬСЬКА ПЛАТІВКА

"СВЯТО РІЗДВА"

збірник українських колядок та щедрівок
Замовлення слати на адресу:

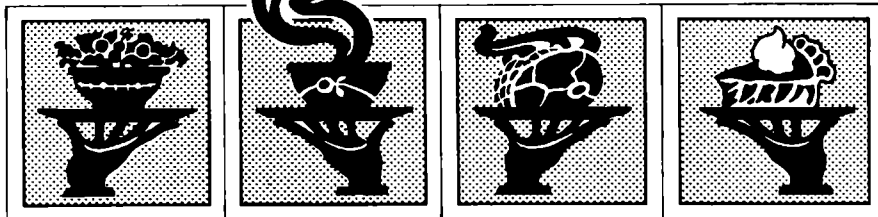
YEVSHAN RECORDS
3207 BEAUBIER EST.
MONTREAL, QUE. H1Y-1H6

Ціна з пересилкою 8.95 дол. — чеком або "money order"

Рис. М. Винницька

наше харчування

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА

ЗДОРОВ'Я І КУРИ

Курка є не тільки здоровіша, але й дешевша від іншого м'яса, а це важливе з уваги на інфляцію.

Подаю два приписи, за які господині одержали дві перші нагороди на конкурсі у Вашингтоні.

У кожній навіть найгострішій дієті дозволено їсти курятину, а росіл із курки це, як кажуть американці, "жидівський пеніцилін". У відомій кулінарній енциклопедії "Larousse Gastronomique" є 255 приписів на potravu з курей. У французькій кухні курка займає поважне місце. Відповідно приготована курка може бути подана навіть на дуже елегантному прийнятті.

Джулія Чайлд (Julia Child) у своїх куховарських книжках подає приписи на дуже випрацьовані страви з курки.

"СТОЛИЧНА ЗАПІКАНА КУРКА": І-ша НАГОРОДА 10.000-дол.

- 1 курка до смаження т.зв. "фраєр" (fryer), покращена на частини
- 4 ложки масла
- 1 ложка оливи
- 1 пачка — 8 унцій свіжих печериць
- 1 ложка борошна
- 1 бляшанка — 11 унцій курячої зупи (Cream of chicken Soup)
- 1 горнятко (cup) білого вина
- 1 горнятко (cup) води
- 1/2 горнятка сметанки
- 1 ложечка соли
- 1/4 ложечки тарагону (tarragon)
- 1/4 ложечка перцю (не конечно)

- 1 бляшанка — 15 унцій сердець з артишок (artichoke hearts) (відплити)
- 6 цілих цибульок включно з білою частиною
- 3 ложки порізаної петрушки

У великій посудині до смаження стопити масло з оливою. Вложити курку і смажити 10 минут на оба боки, щоб зрум'янилася. Вийняти курку і вложити в посудину до печення (ругех). В першій посудинці тушкувати покращені дрібно печериці, приблизно 5 минут, додати ложку борошна, курячу зупу, вино і воду та варити 10 минут, аж сос згусне. Змішати сметанку, сіль, тарагон і перець і залити курку. Пекти, не накриваючи 1 годину в нагрітій до 350° печі.

ЗНОВА ПОБАЧИМО "УКРАЇНСЬКІ СТРАВИ"

Останнє десятиріччя позначилося в Америці на книжковому ринку величезною популярністю, а з цим і продукцією книжок із куховарськими приписами. Більшість із них прегарно видані, з добірними кольоровими знімками та ілюстраціями, хоча ціною досить приступні. Сьогодні є у кожній книгарні відділ із куховарськими книжками, великими і малими, на всі оказії, на всі смаки і зацікавлення. Куховарська книжка це дуже частий і улюблений подарунок не лише для жінок але і для чоловіків, які щораз частіше тепер є такими ж знавцями

кухні, як і жінки. Куховарення і випробовування приписів з різних країн стало тепер дуже модним. Тож коли відвідуємо українські молоді родини, знаходимо в кухні неодмінно принаймні кілька куховарських книжок, а то і повні їх полицки. На жаль нелегко знайти серед них українські, бо їх також не легко купити.

Тому перевидання Союзом України Америки підручника З. Терлецької п.з. "Українські страви" треба привітати з радістю, добре теж що цей другий її наклад появився перед самим Різдом. Перше видан-

ня було на книжковому ринку у 1971 р. в накладі 3000 примірників. За тих десяти років видання вичерпано і це доказ, що підручник був потрібний та його шукали. Він, як бачимо зі вступу, був призначений для українських жінок на еміграції, а друге його видання буде на потребу молодих українських жінок, що роджені і виростили вже поза границями батьківщини. Не кожна з цих жінок приносить у своє господарство українські приписи від мам чи бабуні, і тому точні вказівки, як готувати наші традиційні страви їм конечні. Надіємось, що саме підручник Зеновії Терлецької виповнить бодай частинно таке завдання. Шкода

Змішати артишок, цибульку і петрушку, полити зверху і пекти ще 5 минут.

"КУРКА ЗІ СМЕТАНКОЮ І ЦИТРИНОЮ": ІІ-га НАГОРОДА — 4.000 дол.

3 курячі цілі груди (без кости) різані на половину

- 1/2 горнятка борошна
- 1/2 ложечки солодкої паприки
- 1/2 ложечки перцю (не конечно)
- 1 яйце
- 1 1/2 горнятка тертої булки
- 1/2 горнятка масла
- 1/4 горнятка курячого бульйону (може бути з кубика)
- 1/2 горнятка порізано мигдалю (без лушпинки) т. зв. slivered almonds
- 3 ложечки порізаної трибульки, або кропу
- 3/4 горнятка сметанки
- 1 цитрина покращена в кружки

Змішати борошно, солодку паприку і евт. перець на тарілці. В другій посудині розколоти яйце, в третій терту булку. Мачати курячі груди по черзі в борошно, яйце і булку і смажити на розтопленому маслі 10 минут на обі сторони, щоб були рум'яні. Додати курячий бульйон і мигдаль, накрити і тушкувати на легкому вогні 25 минут, щоб курка була м'яка.

Вбити сметанку, додати трошки соли. Тримати в холодильнику до часу подавання курки.

На полумиску уложити курячі груди, на них кружок цитрини і повну ложку битої сметанки, яку посипати трибулькою або кропом. Вистачить на 6 осіб.

СЕРЕД КВІТІВ І ЗЕЛЕНІ

АФРИКАНСЬКА ФІЯЛКА.

В 1892 р. в провінції східньої Африки губернатором був німець, а був він також великим любителем природи. Часто любив ходити на прогулянки та подивляти рослинність вічно зелених лісів. Одного разу ідучи на прогулянку запримітив він, що в цій тропічній гушавині ростуть гарні маленькі квітки. Губернатор зібрав насіння цих квіток та переслав їх до свого батька в Німеччину.

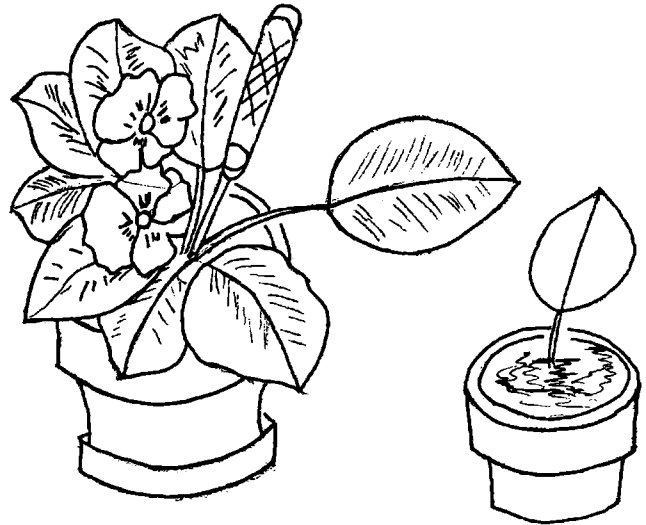
Батько губернатора "Барон фон Сейнт Павль" "Baron von Saint Paul", крім своїх інших обов'язків, займався також агрикультурою. Його заходами вже в 1927 р. виплекано 10 різних кольорів цієї квітки, яку названо "Saintpaulia ionantra", або африканська фіялка. Приблизно в тому році фіялка стала відомою і в Америці.

В 1945 р. фіялку вирощували вже в 25 різних кольорах, а сьогодні неможливо сказати точно скільки різних фіялок вирощують. Кожного року є нові кольори, від ясних пастілевих до темно червоних, фіолетних чи темно синих.

Квітка ця здобула собі велику популярність як прикраса помешкання. Поперше, вона дуже декоративна, а подруге не дуже вибаглива, не вимагає великої уваги. Африканська фіялка цвіте майже цілий рік. Відпочиває лиш кілька днів, може тиждень, або два і не забирає багато місця в хаті. Тіні ця квітка не любить. Дуже слабо цвіте на вікнах, перед якими ростуть великі дерева, а теж по містах, де близько є мури інших будинків, що засланяють ясне світло. На час коротких зимових днів можна цю квітку поставити на південне вікно, але літом тут сонце для неї засильне. Треба її сховати за фіранку, що фільтрує сонце, або переставити на вікна до сходу, чи північного заходу.

Також дуже гарно розвиваються фіялки під штучним світлом т. зв. "Fluorescent light". Наприклад вистачають 2 довгі жарівки 20 Watt "Iro Lux" на двофутовий столик з фіялками. Лямпа повинна висіти над квітами не вище як 10 до 12 інчів. Для кращого розвитку квітів, треба цю лямпу світити на початку 10 годин, а приблизно за два тижні 12 до 14 годин. Однак ніколи 24 години.

Тому, що фіялки є тропічного походження, вони люблять вогке повітря, але не люблять стояти у воді. В. Вестон в стейті Месечузетц, який вирощує свої фіялки в пивниці під штучним світлом і має понад 70-ть вазонків, радить, щоб час до часу налляти літньої води до мисок і поставити поміж вазонки з фіялками. Також є добре насипати (не багато) камінчиків до плиткого начиння, налляти літньої води і туди поставити вазонки з фіялками,

так щоб вода не дотикала вазонка, а щоб лиш випаровувала.

Підливати фіялку тоді, коли при дотику землі у вазонку відчуєте сухість. Вода до підливання повинна бути літня, а не зимна. Пів години після цього, як підляємо квітку, треба перевірити чи в підставці є вода, як що є треба її вилляти. Підливати фіялку уважно, щоб не замочити листків. Вода палить листки і залишає плями. Перецвілі квіти фіялки, та пожовклі листки треба усувати.

Найлегшим способом розмножування фіялок, це такий, що гострим ножом чи жилеткою відтинаємо листок з хвостиком, найменше на один інч довгим, намочуємо його в т. зв. "рутинг гормоне" і садимо відразу до вазонка з приправленою для фіялок землею. Це не конечно, але можна цей вазонок підляти і вложити на нього прозорий плястиковий мішочок, зав'язати і залишити, аж з листка вийде нова розетка. На коли вже покажеться нова розетка фіялки, мішечка відразу не забираємо. Треба його протяти в одному місці (зробити переріз на три інчі) і залишити на кілька днів, щоб квітка звикла до сухої хатньої атмосфери.

Листок, з якого зійшла ця нова квітка, якщо не зів'яв, можна ще раз відтяти навскіс жилеткою, замочити в "рутинг гормоне" і знову вирощувати нову квітку. Листок без плястикового мішечка також закоріниться і випустить розетку, тільки тоді треба доглядати, щоб у вазонку земля була вогка, але не мокра.

Наталка

лишень, що перед перевиданням його не зроблено деяких поправок, саме з думкою про те нове покоління українських жінок, яке повинно ту книжку купувати і уживати. Найбільше конечно було б уточнення усіх поданих приписів. Призвичаєні до американських куховарських підручників, наші молоді господині хочуть доконець мати якнайточніший опис при кожному приписі. Авторка підручника на жаль того не зробила. Н. пр. треба здогадуватися при солодкому, на яку величину тортівниці чи листа (бляхи) є

подана кількість складників. Іншою неточністю поодиноких приписів є відкликування до іншого місця книжки н.пр. "маса, гл. сторінка...". Коли господиня відкриє книжку на приписі, який виконує, а тут доводиться її шукати ще в іншому місці за його другою частиною, це не практичне і не прийняте у американських підручниках, до яких наші молоді господині звикли. Добре було б також мати знімки поруч приписів, до яких вони стосуються, а то бачимо гарні знімки, але даремно шукаємо пояснення, як

зробити це, що показане.

Але навіть і з цими малими недотягненнями добре, що книжка "Українські страви" знов буде у книгарнях. Вона буде куди більше зрозуміла нашим молодим господарям, ніж ті нечисленні, видані в Україні чи тут.

О. Кузьмович

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

У ПАМ'ЯТЬ ПОКІЙНОЇ КАТЕРИНИ ПЕЛЕШОК

Хто з нас, прибулих по Другій світовій війні до берегів Америки в ньюйоркській пристані, не пригадує собі ввічливого українського привіту представниці ЗУАДК-у бл. п. Катерини Пелешок.

І хоч вже стільки часу проминуло,

то образ її усміненого обличчя все ще стоїть перед очима.

Хоч її нема вже між нами, то однак вона залишиться у пам'яті назавжди, як приклад зразкової, відданої працівниці на суспільно-громадському полі. Любов до свого народу і бажання до праці для нього вона винесла вже молодістю дівчиною з рідного краю.

Початки для новоприбулих були невеселі. Незнання мови, брак фінансових засобів, чуже оточення, створювали нелегкі життєві умовини. Може якраз ті відносини, за словами Лесі Українки, "проти надії сподіватись", дали бл. п. Катерині Пелешок поштовх до ще більш наполегливої праці. Вона активно включилася в жіночі організації, розуміючи вагу ролі жінки на суспільно-громадському полі. Під час Другої світової війни бл. п. Катерина Пелешок стала головою 1-го Відділу СУА та очолювала його впродовж 20 років (1945-1965). У 1-му Відділі було тільки 10 членок. Завдяки її енергійному прововоді Відділ закивізувався. Вона все життя була горда з нього й називала його своєю дитиною.

Бл. п. Катерина Пелешок крім праці у своєму Відділі сповняла 9 років важливі функції в Окружній Управі в Нью Йорку. Була заступницею голови СУА і 12 років очолювала Контрольну Комісію СУА.

В 1965 р. управа 1-го Відділу іменувала Катерину Пелешок його почесною головою за великий вклад праці. Головна Управа СУА на 16-ій Конвенції в травні 1971 р. нагородила її почесним членством Союзу Українок Америки за заслуги для української громади, зокрема для організації СУА.

Катерина Пелешок була діяльна в громадських організаціях, в яких займала відповідальні пости, як в УККА, Об'єднаному Комітеті міста Нью-Йорку, у ЗУАДК-у, а останньо в Комітеті будови церкви св. Юра. Вона брала активну участь у влаштуванні українських виставок для чужинців, у політичних маніфестаціях і в збірках для потребуючих. Здається не було імпрези чи якоїсь акції у великому Нью Йорку, яка не була б зв'язана з її іменем.

Вона вповні виконала свій обов'язок як член української громади. Великий Нью Йорк втратив в ній енергійну діячку, а 1-ий Відділ СУА дорогу, незабутню почесну голову.

Хай цих кілька слів буде пригадкою про заслужену, союзянку-піонерку, патріотку, що ціле своє життя віддала для свого поневоленого народу.

Вічна їй пам'ять!

Марія Мотиль,
пресова референтка

13-го грудня 1981 р. сповнилась перша річниця смерті **сл. п. Марії Кабачкової**, яка померла 13-го грудня 1980 р. на 90-му році життя.

Сл. п. Марія Кабачкова, з дому Бахта, народилась 27 квітня 1891 р. в Лебеді на Поділлі. Закінчила у Києві, відому гімназію Дучинської і в дуже молодому віці вийшла заміж за правника Ростислава Пащенко. Разом з чоловіком, що був у той час суддею, жила в Маріуполі, у Вільні і знову у Києві, де була свідком радісної історичної події — відродження української державності. Чоловік її був тоді головою Апеляційного Суду і викладав в українському університеті історію українського права. У тому ж Києві вона пережила страхіття війни, особливо коли чоловік мусів від'їхати і вона лишилась сама з двома дітьми, старим батьком і матір'ю під владою большевиків, денкінців і знову большевиків. Багато тоді пережила: голод, труси, поневіряння. В 1920 році, перед

новим наступом большевиків на звільнений Київ, виїхала з родиною до Кам'янця-Подільського, звідтам до Тарнова, а потім до Львова. В 1921 році переїздить з родиною до Праги (Чехо-

словаччини), де чоловік був професором Українського Вільного Університету в Празі і Господарської Академії в Подєбрадах. Вона довгі роки була членкою Українського Жіночого Союзу, який провадив дуже активну працю; часово належала до його управи. По смерті чоловіка (+1929 р) переживала труднощі еміграційного життя в роки тяжкої економічної депресії, що не поминула і Чехословаччини. 1945 року виїхала з дітьми, зятем і другим чоловіком, проф. Іваном Кабачковим (колишнім державним секретарем уряду УНР) на другу еміграцію "в невідоме". Мандри, бомбардування, таборове життя "Ді-Пі" і переїзд до США, де діти пішли на працю, а вона провадила господарство. Допомогала і працювала, доки могла. Своєю милою, життєрадісною і опанованою вдачею, вносила в життя родини цілюще тепло.

Вічна їй пам'ять!

В пам'ять нашої дорогої Мами **бл.п. Марії Кабачкової** складаємо 30.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Родина

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ділимося сумною вісткою з всіма членками СУА, що дня 10-го серпня 1981 р. відійшла наша основниця і довголітня членка 26-го Відділу СУА Гемтремку, Міч. **Анна Вороновська** з дому Старожинська на 86 р. життя, народжена в Бучачі 1895 р.

До Америки приїхала в 1913 р. до Геркімер, Нью-Йорк. В 1914 р. вийшла заміж за Дмитра Вороновського і разом вони приїхали до Дітройту. Мала двох синів і дві дочки.

Була основницею 26-го Відділу СУА і до кінця життя належала до СУА. Вона була дуже працююча і жертвенна, багато помагала при всіх підприємствах, а ще була лагідної вдачі за що всі шанували і любили її.

Сл.п. Анна Вороновська належала також від самих початків до сестрицтва при нашій церкві Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії в Гемтремку, Міч.

Залишила в глибокому смутку чоловіка Дмитра, одну дочку, синову, чотирьох внуків і десять правнуків та усіх союзянок.

В похоронних відправах взяла участь з відзнаками і прапорами членки 26-го Відділу СУА і сестрицтво нашої церкви Непорочного Зачаття

Пречистої Діви Марії. На цвинтарі покійну Анну Вороновську прощала голова 26-го Відділу СУА Катерина Кобаса, згадавши теплими словами про жертвенність і працюючість покійної в СУА. Спи дорога союзяно. Нехай американська земля буде тобі легкою.

Управа і членки
26-го Відділу СУА, Гемтремк, Міч.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що дня 23-го серпня 1981 р. в Чикаго відійшла у вічність **блаженної пам'яті Стефанія Борович**, з дому Гуміняк. Покійна походила з місцевості Соколя, повіт Мостиська в Західній Україні.

По закінченні жіночої гімназії у Перемишлі студіювала українську мову на краківському університеті, де належала до студентської громади та брала в ній активну участь.

Ми, союзянки, познайомилися ближче з нею, як вона вступила в члени 22-го Відділу СУА в Чикаго. Від самого початку аж до останньої хвилини її життя, на протязі 10-ти років активно включилася у працю СУА,

займаючи різні пости, як у 22-му Відділі, так і в Окружній Управі СУА.

Найбільш праці і зусилля присвятила вона ділянці суспільної опіки. Як референтка суспільної опіки Окружної Управи СУА в Чикаго входила в склад Ради Директорів місцевого Бюро Суспільної Опіки, де з часом кілька років була його головою і там вона віддала свою львину працю. Можна було подивляти її запал до праці, ентузіазм і амбітність. Усі свої сили і здібності вона посвятила тим, котрі потребували допомоги. Організувала збірки під церквами, відвідувала старших віком людей, полагоджувала для них різні справи в шпиталях, урядах та удержувала контакти з урядовими агенціями (сенійор ситизен), а також брала участь у конференціях етнічних груп і т.п.

І ось нагло пересталось битися її добре серце. Велике число членок СУА і громадянства прийшли до каплиці, щоб віддати покійній Стефанії належну вдячність і пошану.

Прощальне слово в імені союзянок Округи Чикаго виголосила Марія Семків. Покійна Стефанія залишила у смутку синів Романа і Зеновія, брата Михайла Гуміняка з родиною та ближчу і дальшу родину.

Пам'ять про неї залишиться на завжди між нами!

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

У пам'ять моїх Батьків **бл.п. о. проф. Ярослава й Іванни Бородайкевичів** складаю 100.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Дарія Ярославська-Столярчук

В пам'ять моїх дорогих і незабутніх батьків **Теклі і проф. Івана Боднара** складаю 100.00 дол. на Український Музей,

Марія Ржепецька

В шосту річницю смерті мого мужа **бл.п. д-ра Александра Саноцького** складаю 50.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку

Емілія Саноцька

В шосту річницю смерті мого брата **бл.п. д-ра Александра Саноцького** складаю 50.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку

Лідія Кучерська

У світлу пам'ять моїх гімназійних товаришок **бл. п. Стефанії з Майковських Бедрій** і артистки-малюнки **бл.п. Ольги Мариняк**, складаю 50.00 дол. на Український Музей і 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Галина Скорецька

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. о. протопресвітера Зеновія В. Бачинського** складаємо 25.00 дол. на Український Музей,

Ольга і Ярослав Городецькі з дітьми

В першу річницю смерті **бл.п. інж. Івана Жуковського** складають 20.00 дол. на Український Музей,

Романа і Володимир Дигдали

Замість квітів на свіжу могилу нашого дорогого брата-ка і кузена **бл.п. Михайла Сивака**, який упокоївся на 43-му році життя в далекій Австралії складаємо 25.00 дол. на Український Музей,

Василь і Анеля Сиваки з родиною

Замість квітів на свіжу могилу мого товариша сцени **бл.п. Володимира Мельника** складаю 10.00 дол. на Український Музей. Родині висловлюю своє щире співчуття,

Олена Бенцаль-Карпак

В пам'ять моєї дорогої приятельки **бл.п. Галини Артез** з Гартфорду складаю 15.00 дол. на Український Музей,

Юлія Федорович

Замість квітів в пам'ять **І. Корецької** складаю 25.00 дол. на Український Музей,

Марія Палідвор

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

СЛАВІТЕ ЙОГО!

ОЛЕКСА СТЕПОВИЙ

СВЯТ - ВЕЧІР

(скорочено)

Глибоким і пухким снігом повите село. Мороз намалював на шибках казкові ліси, а інеем, мов білим кришталем, покрити усі дерева.

В хаті по-святковому вбрано. Над образами та вікнами нові рушники. Збоку від образів, під стінкою — ялинка, вся сяє в блискучих оздобах, лише свічки ще на ній не горять. Долівка соломою встелена, а на столі під білою скатеркою намощене запашне сіно. А зверху — чого тільки немає? Тут і узвар, і вареники, і смажена риба, і голубці, а окремо зверху на незастеленому сіні стоїть миска з солодкою кутею.

— Мамо, а чому кутя на сіні має бути? — питається малий Миколка у матері.

— Бо ж і сам Ісус на сіні народився, — відповідає мати.

На столі ще стоїть уквітчаний "Дідух" (крім того "дідуха", що має стояти на покутті), три хліби, грудка соли та велика воскова свічка. Під столом ще є купка сіна, а зверху в мисочці кілька вуглинок, і сивенькою ниткою догори в'ється запашний дим ладану. Все це виглядає і гарно і привабливо. Діти вже давно щохвилини вибігають із хати на подвір'я, щоб подивитись, чи не зійшла вечірня зірочка. І, нарешті, дочекались. Вечірня зірка своїм променистим світлом засяла над землею.

Двері відчинились, і до хати увійшов батько, несучи поперед себе великий сніп неодмолоченого жита або пшениці. Він став посеред хати, скинув шапку, перехрестився тричі до образів і тричі повторив:

— Христос Рождається! Потім звертаючись до родини, віншував: — Віншує вас із щастям, із здоров'ям, із цим Святим Вечором, щоб ми в щасті й здоров'ї ці свята провели й других

дочекались. Від ста літ до ста літ, поки нам Пан Біг назначить вік.

Потім підніс "дідуха" високо над столом і поставив на покутті під образами. Батько обкурює ладаном стіл і стає навколішки перед образами. По молитві батько — голова родини — перший сідає за стіл і по черзі запрошує всіх, хто є в хаті.

Коли вже всі посідали за стіл до вечері, найстарша дитина запалює свічки на ялинці, і всі блискучі прикраси засяли різнобарвними вогнями.

Батько набирає ложку куті й кидає до стелі, "щоб бджоли роїлися". І лише тоді починається вечеря. Спочатку їдять кутю, а потім голубці, вареники, смажену рибу, капусту, узвар й усього потрошки, бо ж усіх є дванадцять страв, і кожної треба покуштувати.

По вечері зі столу нічого не приймають, все лишається для померлих родичів, бо ж "вони з того світу завітають до своїх рідних на Святу Вечерю".

А потім всі в хаті колядують. А де є діти в хаті — починається забава: діти бігають по долівці, тішаються ялинкою, залазять під стіл і там "квокчуть", щоб квочки сідали, а мати або батько їм за це кидає в солону горішки, дрібні гроші на цукорки. Діти борикаються, порпаються в соломі і збирають "гостинці".

На Великій Україні діти років 6-10 носять вечерю до своїх близьких — онуки до діда та баби, племінники до тітки чи дядька, а хрещеники — до батьків. Звичайно, такий хлопчик з дівчинкою йдуть до бабуні з вузликом, що їм "мама дали", постукають у двері, переступлять поріг, хлопчик скине шапку і заговорить:

— "Тато, мама і я просимо на вечерю. Прийміть від нас, що Бог послав". Бабуня візьме з його рук вузлик, роздягне своїх "вечірників", посадить за стіл і почаствує кутею з медом. Дід наділить їх горішками та грішми, потім бабуня заверне у вузлик свою вечерю і несуть діти вже другу вечерю від бабуні до матері.

РІЗДВО

ВЕРТЕП

ДІДУХ

КУТЯ

ЗВІЗДА

КОЛАЧ

СВІЧКА

Я	Л	И	К	О	Л	Я	Д	А
Л	І	С	О	С	Н	Д	І	Д
И	Д	Т	З	В	І	З	Д	А
Н	М	І	А	І	Б	И	У	Р
К	А	Л	А	Ч	А	Й	Х	Д
А	К	А	Ш	К	У	Т	Я	Е
В	У	Ш	К	А	Б	О	Р	Щ
О	В	Е	Р	Т	Е	П	Ь	Н

ЯЛИНКА

Із літер на ялинці складіть слова пов'язані з Різдвом

Дарка МекКей

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В десяту річницю смерті матері моєї дружини — **бл. п. Ольги Квасниці** та в 40-ий день смерті тети **бл. п. Марії з Возняків Головінської** складаю 500.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Маркіян Титла

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ольги Курочки**, матері голови 109-го Відділу СУА Лідії Стасюк, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" (через 21-ий Відд. СУА), а мужеві, дочці та родині пересилаємо щирі слова співчуття

Андрій і Емілія Ройовські

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ольги з Невядомих Курочки**, матері голови 109 Відділу Лідії Стасюк, складає 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині висловлює своє співчуття.

**Окружна Управа СУА
Нью Йорк**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Катерини Пелешок**, почесної членки СУА і почесної голови 1-го Відділу СУА складає 50.00 дол. на Видавничий Фонд

Окружна Управа СУА, Нью-Йорк

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Гіларія Зарицького**, мужа голови 103-го Відділу СУА Зені Зарицької, складає 25.00 дол. на Видавничий Фонд

Окружна Управа СУА, Нью-Йорк

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Богданни Величківської**, Мами нашої членки Ярослави Жеребецької складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

**86-ий Відділ СУА
ім. Олени Теліги Ньюарк, Н.Дж.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Юліана Ліщинського**, членка 44-го Відділу СУА Марія Келлер складає свій дар, через Відділ, 10.00 дол. на Фонд Допомоги Українським Політичним В'язням та їхнім Родинам.

М. Келлер — 44-ий Відділ СУА

Замість квітів на могилу **бл. п. Александри Кусяки** складають 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а Родині висловлюють щире співчуття

М. Гук, І. Пік, А. Сатурська, Е. Дубас, Е. Волиняк і М. Антонів

Замість квітів на свіжу далеку могилу улюбленої сестринки **бл. п. Ярослави Бродин** жертвую 25.00 дол. на українську церкву в Люрді

**Марія Голуб
Каламазу**

У світлу пам'ять **бл. п. Галини Артех** моєї сестри та швагерки складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Степан і Кляра Гарасимів

В річницю смерті моєї Дружини **Мирослави Притули** складаю 15.00 дол. на Український Музей і 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

муж Василь

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Євгенії Джигало** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" та 15.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку

**Христина Федчишин,
Ярослава і Григорій Шараневич,
Іванна і Микола Сиві**

Замість квітів на свіжу могилу нашої дорогої **Нусі Дерлиці** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

**Марія і Степан Ґеник-Березовські
Торонто, Канада**

В пам'ять недавноспочилого нашого кузина **бл. п. м'гр. Остапа Гука** пересилаємо 10.00 дол.: на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Віра Анна і о. Віталій Коваленки

В пам'ять **бл. п. Михайла Яремка** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складаю 10.00 дол. а Дружині й Родині пересилаю щире співчуття.

Ю. Тарнавська

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Олени Кушнір-Питляр** пересилаю Вш. Родині щирі слова співчуття і складаю 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Оксана Рак

Замість квітів на свіжу могилу нашої Дорогої Мами **бл. п. Марії Соколів** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Доньки Мар'яна і Валентина

Замість квітів на могилу **бл. п. Богданни Величківської** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ярослава і Віра Левицькі

Замість квітів на свіжу могилу нашої Дорогої приятельки **бл. п. Меланії Ільницької** складаємо 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Марія Рудницька, Олена Томоруг

В першу болючу річницю відходу від нас нашої незабутньої **Мамусі і Бабуні д-р Людмили Бризгун**, яка відійшла від нас 7-го січня, складаємо 13.00 дол. на передплату "Нашого Життя" для Бабусі

**Оксана Бризгун-Соколик
з Родиною**

В пам'ять дорогої товаришки зі шкільної лавки **бл. п. Софії Оришкевич-Малиновської** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Емілія з Романовських Плешкевич

Замість квітів на далеку могилу редактора **Геннадія Которовича** складаємо 12.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Константин і Надія Дидинські

Замість квітів з нагоди 9-ої річниці смерті **Михайла Попіля** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Мирон і Марія Гатали

В пам'ять покійного мешканця Нью-Гейвену **бл. п. Романа Криницького** складаю 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ярослава Кравчук

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Аноніми не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 11 по полудні від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

Продовження: КРИЗЬ ПОРИВИ ЖИТТЯ

— Ганно Вікторівно, де ви? Йдіть додому!

Я подякувала Господу Богу, бо це був знак, що більшовики відійшли. Вдома мені сказали, що Ємець таки шукав мене в Упродкомі, але був дуже п'яний і очевидно забув.

Українське військо стояло в Ориничі, але не важилося йти на Кам'янець, поки не повідомлено їм, що більшовиків у місті немає. Це тривало кілька днів. Для мене це були страшні дні, бо хоч приїжджав дехто з наших, то про Василя не були чулки. Нарешті приїхав Сивошак й розказував, що був на

похороні Василя. Думала, що збожеволію від тих чуток. Вкінці приїхав Куриленко і від нього вже я дізналася, що Василь був дуже хворий, але тепер уже поза небезпекою.

Поробивши заходи, я виїхала негайно до Коломиї. У Станиславові я відшукала Лютого і він поїхав даліше зо мною, щоб провести мене до шпиталю, в якому лежав Василь. О 2-й годині дня 3-го жовтня я постукала до його кімнати. Почула його голос — "прошу", Лютий відчинив навстіж двері, я увійшла і ми мовчки дивились кілька хвилин одне на одного. Говорити було годі!

Продовження буде

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

17-ий ВІДДІЛ СУА, МАЯМІ, ФЛО.

Річні загальні збори 17-го Відділу відбулися 16-го жовтня 1981 р. Предсідниця зборів — Ангеліна Рій, секретарка — Люся Візняк.

Управа 17-го Відділу СУА на 1982 р.:

голова — Ірина Ракуш, заступниця голови — Анна Скула, протоколярна секретарка — Соня Микитка, касирка — Надія Спас, фінансова секретарка — Джін Кучкудан.

Референтки: організаційна — Люся Візняк, культурно-освітня — Люба Кобрин, суспільної опіки — Александра Голембін і Параня Чучман, господарські — Анна Козира і Віра Гарасим, диригентка хору — Ольга Павлова.

Контрольна комісія: Марія Венгльовська, Ярослава Терлецька, Марія Єгер.

За Управу Відділу:

Соня Микитка секретарка. Ірина Ракуш голова.

20-ий ВІДДІЛ СУА, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА

Річні збори відбулися 27-го жовтня 1981 р. Зборами провадила д-р Наталія Пазуняк, секретарювала Марія Галій. Окружну Управу репрезентувала Галина Царинник-Никіш.

Нову Управу вибрано в такому

складі: Лідія Бульба — голова, Євгенія Новаківська і Юлія Петришин — заступниці, Мирослава Прокопович — секретарка, Ірина Качанівська — касирка.

Референтки: Марія Касіян — культурно-освітня, Лідія Дяченко — організаційна, Аня Літинська — імпрезова і господарська, Марія Харина — пресова, Євгенія Новаківська і Ольга Сас — суспільної опіки, Марія Галій, Катря Альфавицька і Алла Завадівська — мистецькі.

Контрольна Комісія: Марія Синейко — голова, Лідія Бурачинська і Марія Лупань — члени.

Марія Харина пресова референтка

79-ий ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ, БОСТОН, МАСС.

Річні загальні збори 79-го Відділу відбулися 7-го листопада 1981 р. Предсідниця зборів — Марія Турко, секретарка — Таня Смолинська.

Управа 79-го Відділу СУА на 1982 р. голова — Софія Вінсор, заступниця голови — Таня Смолинська, секретарка — Наталія Миколаєвич, касирка — Оріся Станчак.

Референтки: культурно-освітня і пресова — Марія Турко, суспільної опіки — Наталія Миколаєвич і Люся Чайківська, господарські — Анна Смолинська і Іванка Кагн.

Контрольна комісія: голова — Ірина Луців, член — Оксана Пясецька.

Наталія Миколаєвич секретарка.

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N. Y., N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$13.00, half year \$7.00, single copy \$1.30.

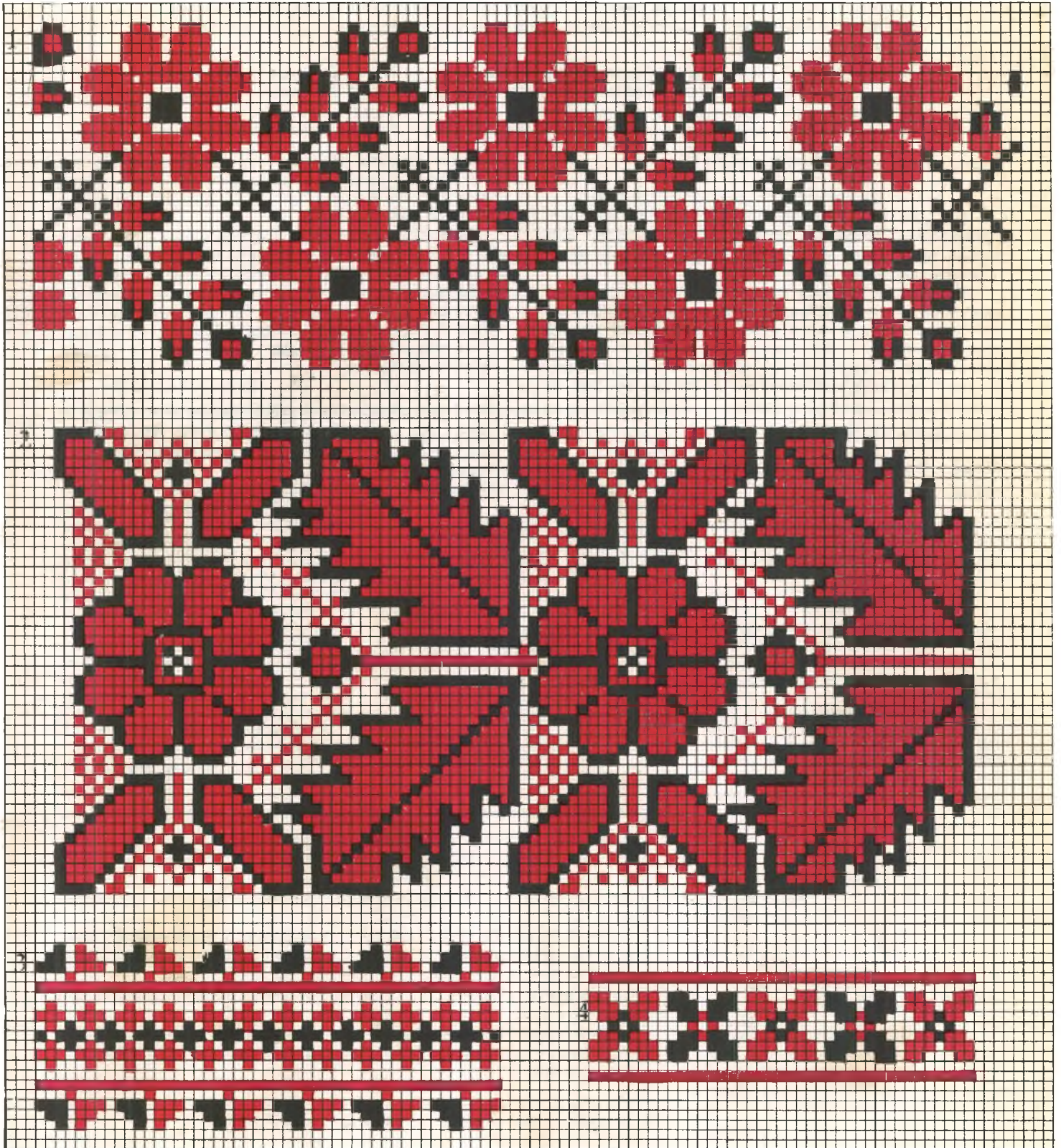
COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 13.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна ... 13.00 дол. піврічна 7.00 дол. Поодинокі число 1.30 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїй валюті, в сумі яка дорівнює вартості 13.00 американських доларів.

Printed in U. S. A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N. J., 07011 ©Copyright 1981 Ukrainian Women's League of America, Inc.

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional
mailling offices" Return to "Our Life" Magazine, (USPS 414-660)
108 Second Ave. New York, N. Y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Волинські взори із зібрки о. д-ра Юрія Шумовського (власність Українського Музею) ~~MR~~ ~~MR~~ ~~MR~~
рушника. Село Ставок, пов. Костопіль ХХ ст. 2) Взір з рушника. Село Велика Глуша, пов. Сарни. ~~MR~~
3) Взір на манкети. Село Постійне, пов. Костопіль. 4) Взір на манкети. Село Ставок, пов. Костопіль.
ст. Рисувала Ольга Трачук.